

SLOVENSKI POROČEVALEC

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Ljubljana, petek, 10. februarja 1950.

LETO XI, ŠT. 36 / POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 DIN

VOLIVNI RAZGLAS

Državljan in državljanke Jugoslavije!
Delavci in delavke, kmetje in kmetice!
Mladina in delovna inteligenca!
Vojaki, podoficirji in oficirji Jugoslovanske armade!

Na splošnih volitvah, ki so razpisane za 26. marec, boste po svoji voljni pravici izpolnili dolžnost zavednih državljanov socialistične domovine in izvolili v vrhovni predstavniški organ državne oblasti, v Ljudsko skupščino Federativne ljudske republike Jugoslavije 405 ljudskih poslancev za Zvezni svet in 215 ljudskih poslancev za Svet narodov.

Od 16 milijonov 190.000 prebivalcev je vpisano v volivne sezname nad 10 milijonov, t. j. dve tretjini vsega prebivalstva Jugoslavije. Ze samo dejstvo, da uživajo volivno pravico vsi državljani obeh spolov nad 18 let starosti in da se bodo volitve izvedle na temelju najbolj demokratičnega volivnega zakona, dokazuje, na kako širokih demokratičnih temeljih stoji naša ljudska oblast. Ljudska fronta, vse ljudska politična organizacija, v kateri so pod vodstvom Komunistične partije in s tovariši Titom na čelu zbrani milijoni delovnih ljudi, žen in mladine, poziva vas vse, da tudi na teh volitvah kakor na vseh dosedanjih daste svoj glas za kandidate Ljudske fronte.

DRŽAVLJANI IN DRŽAVLJANKE!

Prva Ljudska skupščina, ki je bila izvoljena po zmagoviti osvobodilni vojni 1945, je izvedla v času svojega štiriletnega dela velikanska zgodovinska dejanja. Svoje prvo zgodovinsko dejanje je ta skupščina storila na svojem prvem sestanku 29. novembra 1945, ko je razglasila Jugoslavijo za federativno ljudsko republiko. Drugo veliko zgodovinsko dejanje je storila, ko je sprejela in razglasila Ustav Federativne ljudske republike Jugoslavije. Prav tako kot je skupščina s tem, da je razglasila Federativno ljudsko republiko, izpolnila samo splošno željo vseh narodov Jugoslavije, potrdila samodejno pridobitve ljudske revolucije, ljudsko oblast in federacijo, je bila tudi nova Ustava skupno delo celotnega delovnega ljudstva, vlade in skupščine, s katerim so dokončno potrjene in dalje razvite vse velike demokratične pridobitve ljudske borbe.

Od sprejema nove Ustave v 1. 1. 1946 je naša država napravila pomemben del poti svojega novega razvoja na socialističnih temeljih. Z ustavami ljudskih republik in statuti avtonomnih enot je bila na temelju pravilne nacionalne politike dosledno izvedena federativna zgradba naše države, v kateri so vsi jugoslovanski narodi enakopravni, narodnostne manjšine imajo vse pravice in možnosti za svobodno razvoj svoje narodne kulture in njihovi pripadniki uživajo vse državljanke pravice. Po resnični enakopravnosti svojih narodov, po tem, da se niti en narod ne vsiljuje za voditelja drugim narodom, po dosledni izvedbi načel samouprave ljudskih republik in avtonomnih enot je Jugoslavija edinstven primer doslednega razvijanja prave socialistične demokracije. Ta resnična enakopravnost narodov, ki se izraža tudi v tem, da bolj razviti narodi in republike in vsa državna skupnost dajejo dejansko pomoč gospodarsko in kulturno manj razvitim narodom in republikam za hitrejšo premagovanje njihove zaostalosti, je tisti veliki glavni razlog, zaradi katerega so vsi narodi, ki žive v Jugoslaviji, danes tako edinstveno složni v graditvi svoje socialistične skupne domovine. Veliki uspehi, ki so bili že

v nekaj letih doseženi v zaostalih republikah, pri njihovi gospodarski in kulturni rasti, so blesteče potrdilo pravilnosti in doslednega izvajanja nacionalne politike, okrog katere je Komunistična partija zbrala narode Jugoslavije v času vojne in ki je bila eden izmed glavnih pogojev za njihovo skupno zmago v osvobodilni vojni in ljudski revoluciji. Neomajno bratstvo in enotnost narodov Federativne ljudske republike Jugoslavije je bilo in ostane najvažnejše poročilo za njihov skupni napredek ter obvarovanje svobode in enakopravnosti vsakega izmed njih kakor tudi neodvisnosti in mirnega socialističnega razvoja njihove nove skupne domovine.

Resnična socialistična demokracija se izraža tudi v doslednem izvajanju načel o samoupravi v zakonodaji o ljudskih odborih in v dnevnem delu krajevnih organov ljudske oblasti, ki se široko naslanjajo na sodelovanje državljanov po zborih volivcev in drugih oblikah sodelovanja ljudskih množic pri delu in nadzorstvu nad delom ljudskih odborov. Ljudska fronta se bo še naprej stalno zavzemala za še bolj široko in dejavno udeležbo ljudskih množic pri delu in nadzorstvu nad delom organov ljudske oblasti ter bo budno pazila na spoštovanje zakonitosti. V ta namen bo Ljudska fronta vzgajala ljudske množice, da bodo imele pravičen odnos do svoje ljudske oblasti in do obveznosti, ki jih imajo do svoje ljudske države, prav tako pa bo zatirala pojave samovoljnih ravnanj in nepravilnih odnosov posameznih predstavnikov oblasti in uslužbencev do ljudi.

Na enakopravnosti in enaki suverenosti velikih in malih narodov in držav temelji tudi vsi naporji Jugoslavije v mednarodnem sodelovanju, posebno pa še v Organizaciji združenih narodov in v Varnostnem svetu. Samo na takih načelih in ob takem njihovem izvajanju, kjer ni nesoglasja med besedami in dejanji, je mogoče voditi uspešno borbo za zagotovitev trdnega miru na svetu.

Borec se za zagotovitev miru na svetu, ne smejo jugoslovanski narodi zapirati oči pred raznimi dejstvi in dejanji, ki izpodkopavajo in ovirajo mirno sodelovanje med narodi. Zato vidi Ljudska fronta v ljudski Jugoslovanski armadi, tej veliki pridobitvi revolucije, močnega zaščitnika neodvisnosti in svobode narodov Jugoslavije ter mirne graditve njihove socialistične domovine. Kot armada države socializma je močen činitelj miru v tem delu Evrope in trdna opora za miroljubno sodelovanje naše države z drugimi državami na svetu.

DELOVNI LJUDJE JUGOSLAVIJE!

V minulem štiriletnem obdobju dela Ljudske skupščine je storila naša država velik korak naprej pri premagovanju prevzete gospodarske zaostalosti. Konec 1946 je bila v glavnem končana obnova po vojni razrušenega gospodarstva zaradi navdušenega dela in požrtvovanja delovnih množic, žena in mladine ter njihove brezemljne ljubezni do svoje nove ljudske države. Z nacionalizacijo industrije, prometa, kreditnega sistema, notranje in zunanje trgovine je Ljudska skupščina storila velikansko revolucionarno delo. S prehodom vseh teh važnih sredstev v roke delovnega ljudstva je bila od-

LJUDSKE FRONTE JUGOSLAVIJE, SPREJET NA SEJI IZVRŠNEGA ODBORA LJUDSKE FRONTE JUGOSLAVIJE 6. JANUARJA 1950

Za srečo in napredek, za nerazdružno bratstvo in enotnost narodov Jugoslavije, za miren razvoj in zmago socializma!

vzeta na teh področjih domačemu in tujemu kapitalu vsaka gospodarska podlaga in ustvarjena možnost za začetek vsestranske graditve socialističnega gospodarstva v naši državi. S tem je bil dosežen odločilen uspeh v borbi za odpravo izkoriščanja človeka po človeku in priborjene so bile trdne postavke za dokončno odpravo vsakega izkoriščanja v naši državi.

Ze v začetku 1947 je mogla naša država postaviti svoj prvi petletni plan razvoja narodnega gospodarstva, s katerim so dani gospodarski temelji za graditev socializma. Naše delovne množice so se lotile izpolnjevanja nalog petletnega plana z enakim polum, kot so v času vojne sprejele nepomirljivo borbo proti okupatorju in izdajalski buržoaziji. Delovni ljudje naše države so sprejeli naloge graditve socializma s takim navdušenjem zaradi tega, ker so v graditvi socializma videli pravi smisel in smotne velike borbe, za katero so v vojni dali tako velikanske žrtve, edino pot, da se iztrgajo iz revščine in zaostalosti in usvarijo življenje v svobodi, gnetnem blagostanju in človeškem dostojanstvu. Razumeli so, da je ta naloga vredna, da ji posvetijo vse svoje sile, sposobnosti in žrtve. Zavedali so se, da sta elektrifikacija in industrializacija države edino resnično poročilo za zagotovitev politične in gospodarske neodvisnosti, sreče in napredka naših narodov. Ustvarjalna iniciativa naših delovnih ljudi je dobila nevideni razmah v splošnem ljudskem naporu, da bi državo čimprej iztrgali iz davne zaostalosti in jo spremenili v napredno in razvito industrijsko in kmetijsko državo. Jugoslavija je postala velikanski gradbišče. Delavci, tehniki in znanstveniki so zastavili vse svoje sile, da bodo velikanska naravna bogastva, ki jih ima naša država, postavljena v službo ljudstva, da se bodo spremenila v sredstva za kulturno življenje in vir blaginje ljudi. Po vsej državi rastejo na vseh straneh močna industrijska podjetja, livarne, valjarne in jeklarne, novi rudniki, ladjedelnice in pristanišča, železniške proge in ceste, grade se predori, jezji in jezera, da bi se moč naših silnih voda kmalu spremenila v močno gonilno silo našega gospodarstva. Naglo in vidno se spreminjajo lice naše države. Delavski razred, tehniki in znanstveniki dajejo vedno več udarnikov, novatorjev, racionalizatorjev in iznajditeljev — junakov socialističnega dela. Socialistično tekmovanje, borba za povečanje storilnosti dela zajema vedno širše množice delovnih ljudi. Raste teža industrija, glavna opora socialistične preobrazbe našega narodnega gospodarstva in vsestranske graditve obrambne moči naše socialistične domovine.

Velik napredek je bil dosežen tudi na poti socialistične preobrazbe našega kmetijstva. Agrarna reforma je počistila tudi zadnje ostanke feudalnega in kapitalističnega lastništva in omejila lastništvo vaških bogatašev. Bajtarji in siromašni kmetje so dobili zemljo, ki je bila odvzeta izkoriščevalcem. Mali in srednji kmetje so bili osvobodjeni težkega bremena dolgov. Močno se je razvilo kmetijsko združništvo, v zadnjih dveh letih pa so se močno razvile tudi kmečke obdelovalne zadruge, ki postajajo poleg združenjskega tipa vedno močnejši činitelj pri napredku kmetijstva, gnetnem in kulturnem dvigu delovnih kmetov in socialistični preobrazbi naše vasi.

Na področju socialnega skrbstva je naša ljudska država uspešno rešila vprašanje zagotovitve dostojnega življenja vojnim invalidom iz osvobodilne vojne in prejšnjih vojn, vprašanje socialnega zavarovanja delavcev, uslužbencev in njihovih družin, kakor tudi vprašanje zaščite mater in otrok, in sicer na način, ki na tem področju postavlja našo državo v vrsto najbolj naprednih držav. Prejšnja skupščina je stalno izpolnjevala socialno zakonodajo, tako da je danes ponos naše države. Prav tako so bili doseženi doseženi pomembni uspehi na prosvetnem in kulturnem področju in na področju zdravstvene zaščite ljudstva.

DELOVNI MOZJE, ZENE IN MLADINA!

Pri vseh teh velikih naporih, ki so od vsakega izmed vas zahtevali veliko truda, ste lahko zmagovali zaradi vaše zavednosti in vašega združevanja v gospodarskih in družbenih množičnih organizacijah, v sindikatih, v ženskih in mladinskih organizacijah, v Zvezi borcev in v vsej ljudski politični organizaciji Ljudski fronti, ker ste obdržali neomajno zaupanje v vodstvo Komunistične partije in v svojega herojskega voditelja in učitelja tovariša Tita, ker ste varovali enotnost naših narodov nasproti vsem dosedanjim poskusom reakcionarnih imperialističnih krogov za zahoda ter proti napadnemu hegemonistični politiki voditeljev Sovjetske zveze, da bi to enotnost razbili in naše narode gospodarsko, politično in kulturno podredili.

Ce se ozrete na teh nekaj povojnih let, posebno pa na zadnja tri leta izpolnjevanja prvega petletnega plana, vsakdo izmed vas lahko vidi vso veličino uspehov, ki so bili doseženi na vseh področjih gospodarskega in kulturnega, državnega in družbenega živ-

ljenja. Naši delovni ljudje že danes črtijo zboljšanje pogojev za svoje gnetno in kulturno življenje, ker je s povišanjem proizvodnje, odpravo brezposelnosti, zagotovljeno preskrbo in oskrbovanjem vasi po vezanih cenah milijonom ljudi zagotovljen višji življenjski standard kot v stari Jugoslaviji. Toda navzlic temu se čuti pomanjkanje nekaterih predmetov široke potrošnje, stanovanj in drugih dobrin, ki napravljajo življenje udobnejše in kulturnejše. To pomanjkanje je v prvi vrsti posledica tega, da je treba kriti naglo rastoče potrebe milijonov novih potrošnikov po potrošnih dobrinah, katerim se te dobrine pravilno razdeljujejo, ki so v stari Jugoslaviji zivotalari v cunjah, napol sestradani in brez možnosti, da bi sodelovali v kulturnem življenju. Socialistična graditev pa jim je usvarila široke možnosti za ustvarjalno delo in človeka dostojno življenje.

Delovni ljudje Jugoslavije vedo, da je bilo za vse do sedaj usvarjene uspehe potrebno naporno premagovanje velikih težav, ki prihajajo od nezadostne mehanizacije, od pomanjkanja strojev in prometnih sredstev. Da bodo mogli v bližnji prihodnosti stroji in ukročene prirodne sile našim delovnim ljudem prinesiti veliko olajšanje dela na vseh področjih gospodarske dejavnosti, v mestu in na vasi, ter izboljšanje proizvodov, bo potrebno še vedno pri mnogih delih s telesno silo nadomestiti pomanjkanje mehanizacije.

Naša industrija proizvaja že danes tisoče proizvodov, ki smo jih nekoč uvažali, med njimi tudi mnoge velike specialne stroje, toda še vedno moramo uvažati mnogo strojev in naprav, pa tudi mnogo surovin, ki so potrebne za proizvodnjo široke potrošnje. To zahteva velikih naporov od naših delavcev v mestu in na vasi, ker moramo ta uvoz plačati z izvozom naših izdelkov. Ti veliki naporji prihajajo tudi od tod, ker naše delo še ni dovolj produktivno, ker delovna disciplina še ni na potrebni višini in ker imamo še vedno veliko valovanje delovne sile. Cesar še ne moremo nadomestiti z mehanizacijo, moramo nadomestiti z boljšo organizacijo delovnega procesa, boljšo razdelitvijo in ustaljevanjem delovne sile, utrjevanjem delovne discipline, razvijanjem socialističnega tekmovanja in povečano borbo za zvišanje delovne storilnosti, pa tudi z organiziranjem prostovoljnih delovnih brigad.

Neodvisnost in svoboda naše socialistične domovine ter njena varnost, sreča in napredek naših narodov so odvisni od naših lastnih naporov. Ljudska oblast nikoli ni skrivala pred delovnimi ljudmi težav, Komunistična partija pa jih je učila, kako bodo težave premagovali. Naše državno in politično vodstvo je delovnim množicam vedno govorilo samo resnico. Prav tako kot v času vojne je vedno postavljalo sprejemljive naloge, naloge, ki jih je mogoče izpolniti. Naloge v eni stvari se je naše vodstvo zmotilo: v prijateljskih objubah vodstva Sovjetske zveze in njej podrejenih vodstev vzhodnih držav. Delovni ljudje Jugoslavije v celoti poznajo vzroke za odnose, ki so danes med temi državami in našo državo. Vedo, kdo nosi krivdo in odgovornost za vsa tista sovražna ravnanja teh držav nasproti prvi državi, ki je po Oktobrski revoluciji v Rusiji z lastno revolucijo strogolavila oblast buržoazije in začela graditi socializem. Zato, ker je to jasno vsakemu delovnemu človeku naše države, so vsa ta sovražna ravnanja, ki grede celo do napadnih zarot proti obstoju Jugoslavije kot socialistične države, samo še bolj utrdila enotnost vseh narodov Jugoslavije, le še trdneje združila delovne ljudi Jugoslavije v Ljudski fronti pod vodstvom Komunistične partije.

NARODI JUGOSLAVIJE! DELOVNI LJUDJE MEST IN VASI!

Delovni ljudi Jugoslavije čakajo še mnoge velike naloge na vseh področjih socialistične graditve naše države. Ko je imenovala za svoje kandidate na splošnih volitvah za Ljudsko skupščino FLRJ ljudi, ki so se v minulem obdobju odlikovali kot delavni in

zvesti borci za graditev socializma in obrambo neodvisnosti naše domovine, jim Ljudska fronta nalaga, da v novi Ljudski skupščini zastavijo vse svoje sile:

za uspešno izpolnitev prvega petletnega plana, za nadaljnjo krepitve naše industrije in vsestranske razvoj vseh virov surovin in energije, za čim širše in popolnejše izkoriščanje prirodnih bogastev naše države, za napredek krajevnega gospodarstva in razširitev krajevnih virov surovin; za boljši razvoj obrtništvu, za boljšo organizacijo dela, za utrditve delovne discipline in za ustalitev delovne sile, za še hitrejšo vzgajanje kvalificiranih kadrov, za čim širši razmah socialističnega tekmovanja, udarništvu, novatorstva in racionalizatorstva, za boljše izkoriščanje proizvodnih sredstev in zmanjšanje stroškov proizvodnje, za vsestranski odnos do ljudskega premoženja, za zboljšanje službe delavske preskrbe in hitro graditve delavskih stanovanj; za vsestranski napredek našega kmetijstva v uporabo agrotehničnih ukrepov, s povečanjem mehanizacije in krepitvijo vseh oblik kmetijskega združništva, za skrbno varovanje in stalno večanje našega živinorejskega bogastva; za čuvanje in pravilno izkoriščanje naših gozdov in hitrejšo pogozdovanje goščav, za boljše preskrbovanje samostojnih kmečkih gospodarstev s poljskim orodjem in umetnim gnojilom;

za nadaljnjo krepitve socialističnega kmetijstva z večanjem in utrjevanjem kmečkih obdelovalnih združenj in državnih kmetijskih posestev; za še močnejši razvoj ljudske prosvete in kulture, za usvaritev še širših možnosti za kulturno rast ljudstva; za obilnejšo pomoč znanosti in znanstvenim ustanovam, za skrben odnos do prosvetnih, znanstvenih in kulturnih delavcev;

za zboljšanje zdravstvene službe, za razširitev mreže zdravstvenih ustanov, za nadaljnje zboljševanje organizacije in službe socialnega zavarovanja, za postopno razširitev socialnega zavarovanja na vse delovne ljudi naše države, za hitrejšo ustanavljanje in razvijanje ustanov za zaščito mater in otrok; za nadaljnji razvoj in krepitve socialistične demokracije, za stalno spopolnjevanje samouprave narodov, za krepitve vloge delavskih sindikatov in delavskih svetov pri upravljanju gospodarstva, za poglobitev demokracije v kmečkih obdelovalnih združenjih in v kmetijskem združništvu nasploh; za budno varovanje zakonitosti; za nadaljnje zvišanje vloge državljanov naše države kot delavskih in zavednih graditeljev in branilcev socialistične domovine, ki izpolnjujejo svoje dolžnosti in obveznosti do skupnosti in katerim se skupnost oddoljuje s tem, da jih nagraduje po njihovem delu in zmožnostih, spoštuje njihovo osebno dostojanstvo in pravice svobodnih državljanov socialistične države;

za miroljubno sodelovanje naše države z vsemi državami na svetu na temelju enakopravnosti in vzajemnega spoštovanja ter suverenosti, za budno varovanje politične in gospodarske neodvisnosti naše države in proti vsakemu poskusu tuje vmešavanja v naše notranje zadeve in vsiljevanja tuje volje našim narodom, za okrepitev obrambne moči naše države, za vsejudo skrb za stalno dviganje borbene sposobnosti in moči naše ljudske Jugoslovanske armade.

SRBI, HRVATI, SLOVENC, MAKEDONCI, CRNOGORCI IN PRIPADNIKI VSEH NARODNIH MANJSIN!

Ko boste 26. marca prihajali na volišča, boste dali svojo sodbo o svojem lastnem velikem delu graditve in obrambe svoje ljubejene socialistične domovine. Ko boste dali svoj glas za kandidate Ljudske fronte, boste glasovali za njen nadaljnji napredek in

razcvet, dokazali boste vsemu svetu, da je enotnost naših narodov nerazdružljiva, da je njihova odločnost, zgraditi socializem neomajna, in da ni težav, ki bi mogle narode Jugoslavije odvrniti s poti, po kateri jih vodi Komunistična partija Jugoslavije s tovariši Titom na čelu.

Vsi na volitve!
Ziveli delovni ljudje mest in vasi, graditelji socialistične Jugoslavije!
Zivela enotnost in bratstvo narodov nove socialistične Jugoslavije!
Gradimo neutrudno in neomajno socializem — srečno bodočnost naših narodov!

Bodimo budni čuvarji neodvisnosti naše socialistične države in njenega mirnega razvoja!
Zivela Jugoslovanska armada!
Borimo se vztrajno za mir in proti vsem tistim, ki ga ogrožajo!
Borimo se neomajno za enakopravne odnose med vsemi narodi in državami!
Borimo se za zmago resnice in proti vsem obrekovalcem naše socialistične države!

Zivela Ljudska fronta Jugoslavije!
Zivela Komunistična partija Jugoslavije!
Zivela Federativna ljudska republika Jugoslavija!

Zivel vodja in učitelj naših narodov, tovariš Tito!

Beograd, 6. februarja 1950.

IZVRŠNI ODBOR LJUDSKE FRONTE JUGOSLAVIJE

CENTRALNI ODBOR ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

CENTRALNI KOMITE LUDSKE MLADINE JUGOSLAVIJE

CENTRALNI ODBOR ANTIFASISTIČNE FRONTE ZEN JUGOSLAVIJE

GLAVNI ODBOR ZVEZE BORCEV NARODNOOSVOBODILNE VOJNE

Naši kandidati

Viktor Avbelj in Zoran Polič kandidata Maribora

Sinoči je bilo v Mariboru veliko množično zborovanje, ki so se ga udeležili člani plenurno vseh množičnih organizacij in številni člani Fronte. Zbor aktivistov je potrdil predlog Mestnega odbora OF in izbral za I. volivni okraj Maribora kot kandidata za Zvezni svet tovariša Viktorja Avblja, člana Politburoja CK KPS, predsednika Oblastnega ljudskega odbora in sekretarja Oblastnega komiteja KPS za mariborsko oblast ter za njegovega namestnika tov. Jožeta Gerba, upravniška pošte mesta Maribor in člana Rajonskega komiteja KPS Maribor I. Za II. volivni okraj so sprejeli za kandidata tov. Zorana Poliča, ministra za finance LRS in člana Izvršnega odbora OF Slovenije, za namestnika pa Staneta Rebernjaka, delavca in organizacijskega sekretarja Mestnega komiteja KPS Maribor.

Franc Simonič in dr. Maks Smauderl kandidata okraja Maribor-okolica

Okrog 1500 zastopnikov množičnih organizacij iz okraja Maribor-okolica se je udeležilo predvolivnega zborovanja. Za I. volivni okraj so sprejeli za kandidata za Zvezni svet tov. Franca Simoniča, agronoma, podpredsednika Oblastnega ljudskega odbora in člana biroja Oblastnega komiteja KPS za mariborsko oblast, za namestnika pa tov. Zorka Edija, kmetja, slušatelja Višje partijske šole CK KPJ. Za II. volivni okraj so izbrali za kandidata tov. dr. Maksa Smauderla, rednega profesorja ljubljanske univerze in člana Izvršnega odbora OF Slovenije, za njegovega namestnika pa so potrdili tov. Mitana Zakrajška, kmečkega delavca, predsednika Okrajnega ljudskega odbora in sekretarja Okrajnega komiteja KPS Maribor-okolica.

Spremembe v vladi Ljudske republike Slovenije

Ljubljana, 9. februarja.

Danes ob 13. je bila seja Prezidija Ljudske skupščine LR Slovenije, na kateri so bile na predlog predsednika vlade LR Slovenije izvršene spremembe v zasedbi nekaterih gospodarskih resorov. Seji, na kateri je bil nazvoč predsednik vlade Miha Marinko, je predsedoval predsednik Prezidija Josip Vidmar. Prezidiju je sporočil pismeni predlog predsednika vlade, s katerim predlaga nekatere spremembe, razrešitve in nove postavitve v vladi LR Slovenije.

Zatem je predsednik vlade podrobno utemeljil svoj predlog, ki je v zvezi z ustanovitvijo ministrstva za elektrogospodarstvo LRS in ministrstva za rudarstvo LRS ter s smotnejšo organizacijo dela v predsedstvu vlade LR Slovenije.

Prezidij je soglasno osvojil predlog predsednika vlade in je sklenil: I. oprostiti podpredsednika Prezidija Ljudske skupščine LR Slovenije Staneta Kavčiča poslov v predsedstvu Prezidija Ljudske skupščine LR Slovenije in staviti Ljudski skupščini LR Slovenije predlog za njegovo razrešitev dolžnosti podpredsednika Prezidija.

II. izdati ukaz o prenosni vladi LR Slovenije, s katerim se

RAZRESIJO:

1. dolžnosti predsednika Planske komisije LR Slovenije Sergej Kraigher,
2. dolžnosti ministra za industrijo LR Slovenije dr. Marijan Breclj,
3. dolžnosti ministra v vladi LR Slovenije Janez Hribar,
4. dolžnosti ministra v vladi LR Slovenije — predsednika Komiteja za zunanjo trgovino LR Slovenije Viktor Repič;

IMENUJEJO:

1. za podpredsednika vlade LR Slovenije Sergej Kraigher, do sedaj predsednik Planske komisije LR Slovenije,
2. za predsednika Planske komisije LR Slovenije Janko Smole, do sedaj načelnik v Zvezni planski komisiji,
3. za ministra za industrijo LR Slovenije Stane Kavčič, podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine LR Slovenije,
4. za ministra za rudarstvo LR Slovenije Franc Popit, do sedaj generalni sekretar vlade LR Slovenije,
5. za ministra za elektrogospodarstvo LR Slovenije ing. Miloš Brelih, do sedaj direktor Uprave za pospeševanje proizvodnje v Zvezni planski komisiji.

Po seji so novi ministri položili prisogo pred predsedstvom Prezidija. Seja Prezidija je bila končana ob 13.30.

Iz sekretariata Prezidija Ljudske skupščine LRS,

V sredo je bil v Smarju pri Gros upljah občni zbor obdelovalne zadruge. Slika nam kaže del zadržnikov, ki so se udeležili zboru skoraj polnoštevno, med opoldanskim odmorom pred zadržnim domom. (Poroč. na 4. str.)

Informbirojski agenti v Mednarodni študentski zvezi

London, 8. febr. (Tanjug). Izvršni odbor Mednarodne študentske zveze je sklenil, da bo Mednarodna študentska zveza pretrgala vse vezi z vodstvom Ljudske mladine Jugoslavije.

Podobno kot na nedavnem zasedanju izvršnega odbora Svetovne federacije demokratične mladine, ko je bil na nedemokratičen in enostranski način sprejet sklep o izključitvi Ljudske mladine Jugoslavije, so informbirojski predstavniki v izvršnem odboru Mednarodne študentske zveze sprejeli na dnevni red vprašanje odnosov od vodstva Ljudske mladine Jugoslavije, oziroma njene študentske organizacije. Rezolucijo in izjave so pripravili že vnaprej. Slo je samo za to, da bi mehanično potrdili že prej sprejeto odločitev, da se Jugoslovanska študentska organizacija izključi iz Mednarodne študentske zveze. Ta odločitev naj bi bila sprejeta brez sodelovanja jugoslovanskega delegata, ki ni bil povabljen na zasedanje. Ker so delegati angleških študentov izjavili, da bodo zapustili zasedanje, če ne bo zaslisan jugoslovanski delegat, so komčno na zasedanje povabili tudi delegata jugoslovanske študentske organizacije Jakša Bučevića.

Na zasedanju niso razpravljali o pristranskem ravnanju tajništva Mednarodne študentske zveze z Ljudsko mladino Jugoslavije in tudi ne o dejstvih, navedenih v spomenici CK Ljudske mladine Jugoslavije, čeprav je jugoslovanski predstavnik vztrajal pri tej zahtevi. Informbirojski predstavniki so se v opravičilo svojega nedemokratičnega ravnanja poslužili kot edinega dokaza spomenice jugoslovanskih politemigrantov, ki je bila prebrana na zadnjem zasedanju izvršnega odbora v Sofiji, ko so predstavniki jugoslovanskih študentov are-

tirali in izgnali iz Bolgarije. V duhu te spomenice je predložil poljski delegat tudi resolucijo.

Britanski delegat Jenkins je nastopil proti taki argumentaciji in odklonil, da bi sprejel poljsko resolucijo. Poudaril je, da izvršni odbor nima pravice sprejemati na temelju z ničemer dokazanih izjav kakršnih koli sklepov, ampak je treba upoštevati dejstvo, da je bilo vodstvo izvoljeno na kongresu Ljudske mladine Jugoslavije in predstavlja torej velikansko večino jugoslovanskih študentov. Omenil je predlog CK Ljudske mladine Jugoslavije, naj bi Jugoslavijo obiskala delegacija Mednarodne študentske zveze in se neposredno na kraju seznanila z delovanjem Ljudske mladine Jugoslavije. Tudi predsednik danskih študentov je nastopil proti v resoluciji navedenim dokazom. Vendar so šli molče preko izjav obeh delegatov.

Jugoslovanski predstavnik Jakša Bučević je protestiral proti načinu, kako so organizirali razpravo o odnosih od Ljudske mladine Jugoslavije. Poudaril je, da izvršni odbor ni razpravjal o dejstvih, navedenih v spomenici CK Ljudske mladine Jugoslavije, in dejal, da je bil ves postopek naprej pripravljen ter da je šlo samo za mehanično sprejetje že prej pripravljene sklepa.

Ljudska mladina Jugoslavije, je dejal Jakša Bučević, odklanja tak sklep. Kljub vsem sovraženim nastopom bo še nadalje krepila in poglobljala prijateljsko sodelovanje z vsemi demokratičnimi študentskimi organizacijami.

Nov Beblerjev nastop v Varnostnem svetu v prid LR Kitajske

New York, 9. febr. (Tanjug). Na večernejši seji Varnostnega sveta je predstavnik FLRJ dr. Aleš Bebler opozoril Varnostni svet na obdobje, ki jih je poslala vlada LR Kitajske pred kratkim generalnemu sekretarju OZN in članicam OZN. Bebler je poudaril, da sta brzojavki prispeli 20. januarja in 3. februarja, t. j. po razpravi, ki je bila v Varnostnem svetu o predstavitvi Kitajske v Varnostnem svetu. Ker je vprašanje kitajskega predstavitva v Varnostnem svetu še vedno na dnevnem redu, je poudaril Bebler, je treba obe brzojavki smatrati za uradni listini OZN in jih kot taki razdeliti med članice Varnostnega sveta. Predsednik Varnostnega sveta, kubanski delegat Cargos Blanco, ni sprejel predloga jugoslovanskega predstavitva.

Varnostni svet je nato nadaljeval razpravo o indijsko-pakistanskem sporu glede Kašmira. Indijski predstavnik Benegal Rau in predstavnik Pakistana Zafrulah Kan sta razložila stališče svojih vlad do celotnega vprašanja, zlasti pa predloge za rešitev spora, ki jih je stavil posredovalec Varnostnega sveta McNoton. Iz njunih izjav se vidi, da so še vedno velika nesoglasja med obema vladama, ki še niso poravnana.

Odbor strokovnjakov Varnostnega sveta je sklenil na večernejši seji, da mora vprašanje, ali je predstavnik kake države pooblaščen nastopati v OZN, proučiti Generalna skupščina, in da se mora v takem primeru izdati enaka odločba za vse organe OZN. Prav tako je odbor strokovnjakov skle-

nil, da bo svoja priporočila Varnostnemu svetu o tej zadevi utemeljil s predlogom indijskega predstavitva, v katerem se je zahtevalo posvetovanje z vsemi vladami, članicami Varnostnega sveta, preden bi Varnostni svet sprejel odločbo o veljavnosti pooblastil svojih članov.

Predstavniki Svetovne sindikalne federacije, Lombardo Toledano, Galio in Fischer so imeli večeraj tiskovno konferenco, ki so jo sklicali zaradi sklepa Ekonomsko-socialnega sveta OZN, da ne bo obravnaval predloga Federacije o ukrepih, ki bi jih bilo treba sprejeti proti rasni in drugačni pristranosti, ki se izvaja proti delavcem na svetu. Vsi trije so ostro obsodili sklep večine v Ekonomsko-socialnem svetu in poudarili, da se nekatere vlade iz razumljivih razlogov izogibajo razprave o rasni pristranosti. Izjavili so, da bo Federacija izdala odločne ukrepe proti tej nepravični rešitvi večine.

V Skrbniškem svetu OZN so danes nadaljevali razpravo o predlogu francoskega delegata Garota za internacionalizacijo Jeruzalema. Po tem predlogu bi izvedli internacionalizacijo svetih mest, drugi del mesta pa bi bili prepuščeni upravi Izraela in Jordana.

Srijski delegat Sukaltri in iraški delegat Džumali sta nastopila proti njegovemu predlogu, češ da ni mogoče privoliti v razdelitvi mesta na tri dele. Razprava v Skrbniškem svetu se nadaljuje.

Volivna borba v Angliji

London, 9. febr. (Tanjug). V Veliki Britaniji je postala zadnje dni predvolivna kampanja političnih strank zelo živahna. Obe najmočnejši stranki, laburistična in konservativna, sta začeli postavljati svoje kandidate. Zunanji minister laburist Bevin kandidira v vzhodnem Londonu, vodja konservativcev Churchill pa v svojem starem volivnem okrožju v bližini Londona. Skrajni rok za določitev kandidatov je 13. februar.

Predvolivno razpoloženje je ožveležilo, ko so politične stranke povečale kampanjo z govori svojih vrhovov po radiu in z nastopi znanih politikov na predvolivnih zborovanjih. Podpredsednik vlade laburist Morrison in konservativec Anthony Eden sta agirala po radiu za program svojih strank, šef laburistov Attlee in vodja konservativcev Churchill pa sta odšla na predvolivno turnejo po državi. Večera je imel Attlee v bližini Londona pet govorov. Laburistični govorniki poudarjajo na zborovanjih pred-

vsem uspehe, ki jih je dosegla vlada pri povojni obnovi Britanije. Konservativci usmerjajo svoje napade proti socialističnemu programu vlade, kajor vključuje tudi nacionalizacijo nekaterih industrijskih panog in trdijo kakor Churchill, da bodo socialistični ukrepi laburistov uničili preostalih desetih prebivalstev.

Tudi tisk živahno spremlja razvoj predvolivne kampanje in komentira programe političnih strank.

Listi se pejačo tudi z raziskovanjem javnega mnenja, kar zadeva podporo laburistične ali konservativne stranke. »Daily Express« je z anketo ugotovil, da sta obe stranki tako blizu druga drugi kot še nikoli poprej. »News Chronicle« pa ugotavlja v anketi iz prejšnjega tedna, da so laburisti pred konservativci.

58% udeležencev ankete je odgovorilo, da bodo laburisti ostali na oblasti, 27% pa je izrazilo mnenje, da bodo zmagali pri volitvah konservativci.

Francoska skupščina sprejela zakon o kolektivnih pogodbah

Pariz, 9. febr. (AFP). Francoska narodna skupščina je danes s 451 glasovi (150 poslancev se je glasovanja vzdrazilo) sprejela zakonski predlog o kolektivnih pogodbah. Po tem zakonu bodo medse v prihodnje določali na temelju neposrednih razgovorov med delavci in delodajalci. Glasovanja so se vzdrali radikalni in zmerni.

Prihodnja seja narodne skupščine, na kateri bodo obravnavali predlog vlade, naj se dopolni zakon o kolektivnih pogodbah in zakonski predlog o omejitvi pravice do stavke, je določena za 16. februar.

Dva vzhodnonemška pokrajinska ministra pobegnila v Zah. Nemčijo

Berlin, 9. febr. (Reuter). Predstavnik krščanskodemokratske zveze v zahodnem Berlinu je danes sporočil, da sta pobegnila iz Vzhodne Nemčije v zahodni del Berlina dr. Hugo Numsich, krščanskodemokratski finančni minister v Sachsen-Anhaltu in Fritz Schwab, minister za delo v deželi Brandenburg.

Reuter dodaja, da so od začetka januarja letos odstranili še tri pokrajinske ministre v Vzhodni Nemčiji. Leona Handmossa, Bernharda Rochnerja in dr. Siegfrieda Witteja.

V Italiji narašča brezposelnost in pada proizvodnja

Rim, 9. febr. (Tanjug). V debati o programatični izjavi predsednika italijanske vlade De Gasperija je sinotični generalni sekretar generalne konfederacije dela Di Vittorio poudaril, da vlada ni rešila in ne kaže nobene volje, da bi v bodoče rešila pereče probleme brezposelnosti in padanja italijanske proizvodnje. Danes je v Italiji 200.000 brezposelnih več kot leta 1947. in od 9 milijonov kmečkega prebivalstva brezposelnih okrog 2.700.000. Po razvrstitvi lire je izvoz italijanskega blaga padel od 101 milijon dolarjev v septembru na 75 milijonov v oktobru ter še za nadaljnjih 30% v novembru 1949. Poleg tega je v novembru propadlo 363 trgovskih podjetij. V zvezi z zunanjim trgovino je Di Vittorio poudaril potrebo gospodarskega zamenjave blaga z vsemi deželami brez razlike.

Učitelji v Angliji zahtevajo povišanje plač

London, 9. febr. (Tanjug). Več tisoč učiteljev je večeraj protestiral v Londonu, ker vlada ni odobrila povišanja njihovih plač za 150 funtov šterlingov na leto. Tajnik učiteljskega sindikata je izjavil, da sedanje plače učiteljev ne zadostajo niti za zagotovitev življenjskega minimuma.

Zborovalci so sklenili poslati predsedniku vlade protestno pismo z zahtevo, naj vprašanje povišanja plač takoj predloži arbitražnemu sodišču.

Aretacija člana CK KP Portugalske

Lizbona, 9. febr. (AFP). Policija je aretirala člana Centralnega komiteja KP Portugalske Antonia Diaza, Lorenza Silvo in tri druge partijske funkcionarje.

Izrael išče tujih investicij

New York, 9. febr. (Tanjug). Ravnatelj izraelske delavske banke Abraham Zabarski je izjavil na tiskovni konferenci, da je imel med svojim bivanjem v ZDA z več ameriškimi privatnimi bančnimi skupinami razgovore, da bi finančno gradnje v Izraelu. Dejal je, da bo dala izraelska vlada poročila za spodbudo tujih investicij in da je parlament že sprejel zakon, ki daje tujcem posebne prednosti za investiranje kapitala v izraelsko industrijo in stanovanjsko graditev.

Indijska »Bela knjiga« o odnosih s Pakistanom

New Delhi, 9. febr. (AFP). Indijska vlada je objavila »Belo knjigo« o trgovinskih odnosih s Pakistanom. V knjigi se trdi, da je pakistanska vlada od avgusta 1947 neprestano kršila z Indijo sklenjene trgovinske pogodbe, kar je poslabšalo tudi politične odnose med obema državama. V listini je navedeno, da je bila indijska vlada prisiljena ustaviti pošiljke premoaga Pakistanu. To je storila kot represalijo proti sklepu pakistanske vlade, da bo zadržala velike količine jute, ki jo je Indija naročila in plačala že pred razvrednotenjem rupije.

Obvezne vojaške vaje za ženske v Izraelu

Tel Aviv, 9. febr. (Ass. Pr.). Izraelski parlament je večeraj odobril spremembo zakona o vojaški službi, po katerem morajo vse neporočene ženske od 18. do 29. leta starosti odslužiti dve leti v narodni službi, vstevši polvojaške kmetijske vaje. Prvih 12 mesecev bodo napravile osnovno vojaško šolanje ali pa se bodo pripravljale za katero drugo službo v vojski. Drugo leto jih bodo pošiljali na izredna kmetijska dela, posebno na graditev novih naselij v obmejnih pokrajinah v južnem delu puščave Negev. S tem zakonom je rok vojaške službe za ženske izenačen z rokom za moške.

Trgovinski stiki med Japonsko in LR Kitajsko

Tokio, 9. febr. (Tanjug). Trgovinski stiki med Japonsko in LR Kitajsko napredujejo zadovoljivo, je izjavil japonski minister za trgovino in industrijo Hetaro Inasaki. Dodal je, da je v LR Kitajsko dospelo veliko japonskega blaga, ki je bilo poslano preko Hongkonga. Vrednost tega blaga znaša 30 milijonov jenov.

V dveh, treh vrstah

Berlin, 9. febr. Pri vzhodnonemški vladi bo ustanovljeno posebno ministrstvo za državno varnost.

Bukarešta, 9. febr. Zaradi gospodarske sabotaže je bilo aretiranih 46 visokih uradnikov prometnega in industrijskega ministrstva ter ministrstva za zunanje zadeve.

Peking, 9. febr. Kitajska vlada se je uradno pridružila sovjetski zahtevi, da naj se japonski cesar kot vojni zločinec postavi pred mednarodno sodišče. Mao Ce Tungova vlada je sporočila to v posebni noti vsem diplomatskim predstavnikom v Pekingu.

Tokio, 9. febr. Ameriški poveljnik na Daljnem vzhodu Mac Arthur je pooblastil japonsko vlado, da ustanovi svoje konzulate v New Yorku, San Franciscu, Los Angelesu in še nekaterih drugih važnejših trgovskih središčih ZDA, in sicer za pospeševanje medsebojne blagovne izmenjave.

Sofija, 9. febr. Bolgarska vlada je danes uradno priznala Ho Si Minhovo vlado v Indokini.

Berlin, 9. febr. V zahodni Berlin je pribežal dr. Berger, šef kriminalne policije v Kottbusu v vzhodni coni Nemčije.

London, 9. febr. (Reuter). Bolgarska vlada je priznala Demokratično republiko Vietnam in predlagala upostavitve diplomatskih stikov z vlado Ho Si Minha.

Ottawa, 9. febr. Kanadska vlada je sklenila izgnati dva uslužbenca češkoslovskega konzulata v Ottawi, ker je češkoslovska vlada pred kratkim izgnala dva uslužbenca kanadskega poslanstva v Pragi.

New York, 9. febr. Na večerajšnji seji Gospodarskosocialnega sveta OZN so sprejeli resolucijo, po kateri je predlagano, naj se sprejmejo Združene države Indonezije in Južna Koreja v UNESCO.

Stane Kavčič in Franc Popit nova ministra vlade LR Slovenije

STANE KAVČIČ se je rodil 1919. leta v Ljubljani, potem je živel v Borovnici pri Vrhniki. Ze s 16. letom je moral v tovarno za delavca. Tu je na lastni koži spoznal izkoriščanje delavskega razreda, zato se je začel takoj boriti za njegove pravice. Osemnajst let star je organiziral stavko in bil zaradi tega odpuščen z dela. Od tedaj je delal po raznih kamnolomih do 1940. leta, ko je odšel k vojakom. V tej dobi je aktivno deloval na kulturnem, političnem in sindikalnem področju v delavskem kulturnem društvu »Vzajemnost«.

Po razpadu stare Jugoslavije je v svojem domačem kraju in okolici takoj začel organizirati osvobodilno gibanje. Sodeloval je tudi pri organizacijskih pripravah za znani partizanski napad na preserski most. Zaradi svoje borbenosti in organizacijskih sposobnosti je postal član okrožnega odbora OF, nato pa sekretar okrožnega komiteja KPS za Vrhniko. Na težkem terenu v Dolomith je deloval do januarja 1943, ko je bil imenovan za sekretarja PK SKOJ za Slovenijo. Koncem 1943 je postal član CK SKOJ. Sodeloval je na I. kongresu USAOJ v Drvarju in bil izvoljen za predsednika. Decembra 1945. leta je postal organizacijski sekretar CK KPS in član Politbiroja CK KPS. Z ustanovitvijo oblasti je prevzel vod-

stvo ljubljanske oblasti, toda te dolžnosti zaradi bolezni ni mogel opravljati. Sedaj je član Politbiroja CK KPS, kandidat CK KPJ in podpredsednik Prezidijske Ljudske skupščine LRS.

FRANC POPIT se je rodil 3. avgusta 1921 na Vrhniki. Obiskoval je gimnazijo v Ljubljani do leta 1940, ko je bil zaradi demokratičnega delovanja izgnan iz vseh šol stare Jugoslavije. Delal je ilegalno kot član SKOJ, sodeloval pri »Slovenski mladini«, narodno obrambnem krožku na gimnaziji, pri društvu kmečkih fantov in deklet ter Zvezi delovnega ljudstva. Leta 1940 je postal član KP.

Leta 1941 je bil med organizatorji narodno osvobodilne borbe v okolici Vrhnike, bil je sekretar okrožnega komiteja KPS za Vrhniko, okrožnega komiteja KPS za Notranjsko, sekretar poverljivosti CK KPS za Notranjsko in nato član Kontrolne komisije pri CK KPS. Kasneje je bil komisar notranjske operativne cone, od koder je bil prestavljen v osek za zgraditev ljudske oblasti. Na Kočevskem zboru je bil izvoljen za člana SNOS. V decem-

bru 1945 je postal sekretar okrožnega odbora OF Celje. Sedaj je bil generalni sekretar vlade LRS in predsednik Kmečke komisije pri CK KPS. Na drugem kongresu KPS je bil izvoljen za člana CK KPS.

Važno opozorilo predlagateljem kandidatur za poslance Zveznega sveta

Zaradi enotnosti predlogov in njihove skladnosti s predpisi zakona o volitvah ljudskih poslancev Zvezne skupščine dajemo tole navodilo za predlaganje kandidatov in njihovih namestnikov za ljudske poslance za Zvezni svet:

1. Po 27. členu zakona morajo biti vlozeni predlogi za poslance Zveznega sveta in njihove namestnike do 19. februarja 1950 pri okrajni volivni komisiji dotičnega volivnega okraja, v katerem ta kandidat in njegov namestnik kandidirata. Ta predlog se mora priložiti v dveh izvodih in tudi vse priloge morajo biti v dveh izvodih.
2. Predlog se glasi: Okrajni volivni komisiji v ... Po 26. in 27. členu zakona o volitvah ljudskih poslancev za Ljudsko skupščino FLRJ predlagamo, da se potrdi tale kandidatura za ljudskega poslance Zveznega sveta Ljudske skupščine FLRJ, ki ga predlagamo za ... (navesti številko volivnega okraja) volivni okraj ... (naziv volivnega okraja):

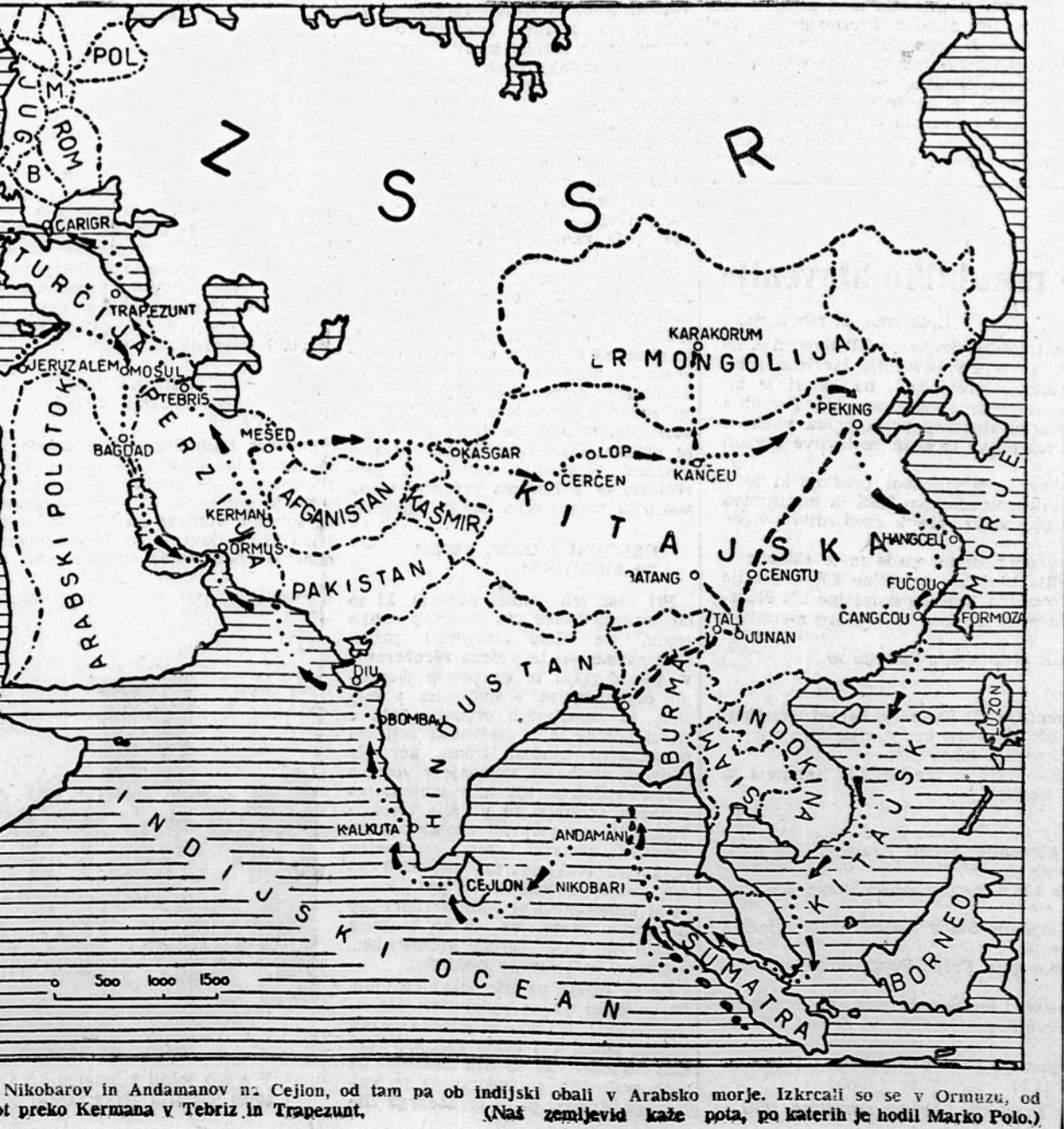
- Kandidat: ... (priimek, očetovo ime in ime, poklic in prebivališče kandidata),
Namestnik: ... (priimek, očetovo ime in ime, poklic in prebivališče namestnika).
- Priloge:
- a) pismeno privolitev kandidata in namestnika, overjeno po okrajnem sodišču, da sprejemata kandidaturu v tem volivnem okraju;
  - b) potrdilo o vpisu kandidata in namestnika, da sta vpisana v volivni imenik (katero potrdilo izda pristojna komisija za volivne imenike);
  - c) potrdilo krajevnega ljudskega odbora, da so podpisniki vpisani v volivnem imeniku krajevne volivnega okraja, za katerega se postavlja predlog.
- V ... (datum);
Podpisniki predloga:
3. Podpisne podpisnikov predloga ovrjajo krajevni ali okrajni ljudski odbori. Kolikor ne bodo vsi podpisni podpisnikov na eni poli, je dopustno, da podpisniki v posameznih krajevni ljudskih odborih dajo podpise na ločeno polo s tem, da je potem ta del predloga sestavljen takole: Volivci iz krajevnega ljudskega odbora ... (številka), volivnega okraja ... sopolpisujemo predlog za kandidata za poslanca Zveznega sveta Ljudske skupščine FLRJ za ... (številka in ime volivnega okraja):
Kandidat ... (priimek, očetovo ime in ime, poklic in bivališče kandidata),
namestnik ... (priimek, očetovo ime in ime, poklic in bivališče namestnika).
- V ... (datum).
Podpisniki:
Krajevni ljudski odbor v ... potrjuje, da so zgoraj podpisani podpisniki vpisani v volivni imenik tukajšnjega krajevnega ljudskega odbora.
(Stampiljka)
(Podpis predsednika in tajnika).
  4. Za podpisnike predloga morajo biti podatki: priimek, očetovo ime in ime, poklic in prebivališče.
  5. Prvi trije podpisniki, ki se smatrajo za predlagatelje, označijo z zaporednimi številkami vse podpisnike.
  6. Predlagatelj naj takoj stopijo v stik s kandidati in njihovimi namestniki, da bodo pravočasno dobili potrebne pismene pristanke, overjene po okrajnih sodiščih, in potrdilo o njihovem vpisu v volivni imenik.
  7. Pristanek kandidata in njegovega namestnika naj ima tole besedilo: Podpisani ... (priimek, očetovo ime, ime, poklic in prebivališče) izjavljam, da sprejemam kandidaturu za poslanca (ali namestnika) Zveznega sveta Ljudske skupščine FLRJ v ... (številka in oznaka volivnega okraja). ... (datum);
(Svojeoročni podpis, ki ga overi okrajno sodišče).
  8. Za vsa eventualna pojasnila se obračajte na Republiško volivno komisijo, ki imačasno prostore v Ljubljani, palača Predsedstva vlade LRS, tel. 40-33.

Kod je hodil Marko Polo

Pot, ki so jo Marko Polo, njegov oče in stric v drugi polovici XIII. stoletja ubirali preko azijskega kontinenta, jih je peljala: iz pristanišča Alas preko vzhodne Turčije v Mosul, Bagdad in Ormuz, od tam pa proti puščavam severno od Kermana, skozi Korasan in zahodni Afganistan, v Balk, preko Badakšanskih prelazov, od Oxusa do visokih planov Bokhara in do rodovitnih predelov v ferganski stepi, severno od Kašmira mimo Pamira v Kotan. Jarkand, Kašgar, Čerčen, preko jugozahodnega dela puščave Gobi, skozi pokrajino Tangut (današnji Kansu) mimo Sučoua (današnji Kansu) mimo Sučoua v Kančev, kjer so ostali leto dni. (Marko je od tam šel še v Karakorum). Po letu dni so preko Jungčanga, ob vzhodni gore Ala San in vzdolž velikega kolena Rumene reke dospeli v Sansi, od tod pa 2 leti in pol po odhodu iz Benetk končno prispeli v Peking.

Kot poslanik cesarja je Marko v naslednjih 17 letih svojega bivanja na Kitajskem prepotoval vso deželo. V svojem spisu »Čuda svetaz opisuje svoja potovanja iz Pekinga v današnje Jugozahodno Kitajsko (v Sensi, Sečuan, Junan) in v Birmo, in pot iz Pekinga proti jugovzhodu v Hangčou, Fučov in Cangčou.

Domov so se trgovci Polo vračali po morju. Iz Cangčoua so odpluli na Južno kitajsko morje, nato pa skozi Malaški preliv (med Malaškim polotokom in Sumatro) na Indijski ocean (oz. v Bengalski zaliv), mimo Nikobarov in Andamanov na Cejlon, od tam pa so po kopnem nadaljevali pot preko Kermana v Tebriz in Trapezunt.

(Naš zemljevid kaže pot, po kateri je hodil Marko Polo.)

Nič več omejitvev

za preskrbo s sadjem in zelenjavo

Da se zboljša preskrba mest in industrijskih središč s sadjem in zelenjavo, da se doseže večja izbira in boljša kakovost ter odstranijo druge pomanjkljivosti, uvajamo letos pomembne reforme pri odkupu sadja in zelenjave.

odkup orehov in lešnikov. Velike so bile napake zaradi neodgovorne ravnanja z blagom, kar je povzročilo znatno škodo.

V Sloveniji so bili rezultati odkupa sadja in zelenjave razmeroma ugodni, vendar so bile tudi pri nas precejšnje pomanjkljivosti, zlasti glede kvalitete. Velike težave je povzročalo spreminjanje odkupnih rajonov, težave so bile tudi zaradi monopolističnih tendenc posameznih podjetij, kakor n. pr. v celjski oblasti ali pa na Gorškem, kjer je večkrat propadala solata, ker je hotelo imeti tamošnje odkupno podjetje odkupni monopol.

Rajoniranje je bilo lani potrebno, ker odkupna podjetja še niso bila organizacijsko utrjena. V mnogih primerih so podjetja vodili nesposobni ljudje, ki so delo prepustili bivšim trgovcem in spekulantom. Danes so ta podjetja po večini organizacijsko utrjena, cene med posameznimi podjetji pa so v glavnem izravnane; zato lahko rajoniranje odpravimo.

Letos bodo preskrbovalna podjetja lahko kontrahirala in odkupovala zelenjavo in sadje od kmetov in zadržano na vsem ozemlju države, kar bo najbolje zagotovilo, da ne bo ostalo na deželi neodkupljeno blago in da se bo preskrbaboljšala. Let tam, kjer to narukuje splošne državne prioritete potrebe ali potrebe izvoza, bo zvezno trgovsko ministrstvo lahko določilo

iz vse države

rajone, v katerih bodo imela pri odkupu prednostno ali izključno pravico določena podjetja. Novi sistem bo elastičen in bo omogočil, če se bo pokazala potreba, tudičasno omejitve nakupa v posameznih okrajih ali rajonih. Čeprav se z novim sistemom uvaja prost trg v vsej državi, pa bo moralo vsako odkupno ali odkupno distribucijsko podjetje prvenstveno kontrahirati in odkupovati v svojem najbližjem okolju. Zato se morajo podjetja takoj posvetiti kontrahiranju na tem področju. Tudi cene bodo postavljene elastične. Določala jih bodo za krajše dobo okrajna poverjenstva za državne nabavke na podlagi zveznih orientacijskih cen in v sporazumu s podjetji, ki bodo so okrajno kontrahirala in odkupovala. Odkup po vezanih cenah ni dovoljen, razen za pridelovalce, ki pridelujejo zgolj zelenjavo (za vrtnarje v bližini mest in za goriske kmete), da bodo lahko kupovali žito po vezanih cenah, lahko pa bodo sklepali tudi pogodbe za plačilo v žitu na jesen.

Seveda pa bodo morala preskrbovalna podjetja pokazati večjo gibčnost in iniciativnost ter paziti pri sklepanju pogodb, da si zagotovijo kvalitetno blago in ustrezne dobavne roke; na drugi strani pa bo zaradi pravilnega diriganja vsega odkupa potrebna vestna poročevalska služba o razpoložljivem blagu in cenah.

Dokler bodo lahko delali, bodo ostali v tovarni „Rog“

Poslušajmo najstarejšega delavca izmed treh članov delovnega kolektiva tovarne koles in pisalnih strojev „Roga, ki so pred dvema dnevnoma prvi podpisali delovno pogodbo z obvez-

Jože Anzelin.

nostjo, da bodo v tovarni ostali, dokler bodo možni delati.

„Prestopanje iz ene zaposlitve v drugo,“ je ob svoji odločitvi izjavil 54 letni delavec Jože Anzelin, je vselej znak neke slabosti ter nestalnosti. Kdor je sposoben in rad dela, ga povsod upoštevajo. Kdor pa ima slabosti, jih pokaže tudi v vsaki drugi službi. Nočem, da bi bil še naprej hlapec. Vse doslej sem se komaj preživljal, naj bo to pod fašistično Italijo v svojem rojstnem kraju Fojani v gorških Brdih, ali v Franciji, kjer sem kot izseljenec delal dolgih 17 let za bogatega kmeta na francoskih poljih. Garal sem od jutra do večera. Če bi me videli naši delavci, ki še nikoli

niso bili v tujini, bi šele videli, kaj se pravi delati v tujini.

Vidim, da tovarna „Roga“ raste, da bo postala ena največjih in najmodernejših naših tovarn. Zakaj se ne bi veselili tega napredka z drugimi vred ter uživali čast, da bo pri tem uspehu, čeprav le nekaj malega, zalegel tudi moj trud.

Se včeraj v tovarni „Roga“ delavci in delavke niso govorili nič drugega, kakor le o odločitvi Jožeta Anzelina, o skladiščniku Angelu Raspor ter o ekonomu Jožetu Golobu, ki so vsi trije sledili številnim delavcem in delavkam iz drugih naših ljudskih republik, ki so se že prej odločili, da ne bodo nikdar zapustili svojega delovnega mesta.

Skladiščnik v tovarni „Roga“ Angela Raspor je že dostikrat menjala služ-

Jože Golob.

bo. Izučila se je za pletiljo, med volno ji je umrl mož — izmučen v fašističnih koncentracijskih taboriščih. Njo pa je pred kratkim zaneslo v tovarno „Roga“. Izkazala se je pri delu in vsi so zadovoljni z njenim napredkom. Tudi ona bo ostala na tem svojem novem delovnem mestu, na katerem ji bodo njeni delovni uspehi nudili zadovoljstvo in omogočili vse ugodnosti.

Ta dva člana delovnega kolektiva tovarne „Roga“ in še Jožeta Goloba, ki se je tudi takoj odločil, da ne bo nikdar zapustil mlade tovarne, ki najbolj potrebuje stalnih delavcev, bodo brez dvoma posnemali še drugi delavci in delavke v tovarni „Roga“ ter v vseh delovnih kolektivih po Sloveniji.

V Makedoniji bodo letos gradili več novih industrijskih podjetij

Letošnji investicijski plan Makedonije določa nadaljnje velike investicije za graditev industrije. Nadaljevali bodo gradnjo velikega tekstilnega kombinata v Titovem, ki bo letos začel obratovati. Dogradili bodo tudi tovarno svile v Titovem Vesulu in velike apnenice ter odprli vrsto novih rudnikov. Razen tega pa bodo začeli graditi več novih tovarn, med drugimi veliko tovarno porcelana v Titovem Vesulu in tovarno bombažnih tkanin v Stipu. Dogradili bodo hidrocentrali „Pesaonica“ pri Ohridu in „Sapunica“ pri Bitolju ter postavili več daljnovodov. Za gradnjo stanovanj je določenih 567 milijonov din. Tako bodo zgradili 1700 novih stanovanj. Skoraj 170 milijonov dinarjev pa je določenih za gradnjo šolskih zgradb, predvsem za novo univerzo v Skoplju in za gradnjo študentskega naselja za 1200 študentov.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR
Petek, 10. februarja: Silvan, Volmaj, Sko-ljanska.
Sobota, 11. februarja: Zvezdica, Lazar, Dušana.
SPOMINSKI DNEVI
10. II. 1930. — Umri v Gornjem gradu ljubljanski škof Tomaž Hren, hud sovražnik protestantizma in slovenske protestantske književnosti. — Ustanovitelj je posebne komisije, ki si poborilo Trubarjeve in druge spise in so jih nato javno sezgajali.
10. II. 1887. — Umri zaradi poškodb, ki jih je dobil v dvoboju, največji ruski pesnik Aleksander Sergejevič Puškin, rojen l. 1799. V svojih pesmih je bical nasilje in samoderstvo.
10. II. 1849. — (V soboto.) Pokopali pri Kranjskem pokopališču pesnika Prešerna. Na spomeniku ima napis: »Ena se tebi je želja spoznala, v zemlji domadih ta truplo leži.«
10. II. 1881. — Rojen na Drsteli pri Ptuj slovenski filolog, etnograf in slovenski zgodovinar dr. Matija Murko, profesor na češki univerzi v Pragi.
10. II. 1867. — Rojena v Trstu pisateljica Marica Bartol-Nadiškova, odlična organizacijska delavka med slovenskim ženskim v.
10. II. 1944. — XIV. divizija se je premaknila na Stajersko, prehod si je izvojevala v ostrih bojih z Nemci.
10. II. 1944. — Napad na nemško poljsko kolono na cesti Komoč-Ribbenberg. Padlo vsih 86 Nemcev, zaplenjeno vse orožje in kamioni.
10. II. 1947. — V luksemburški dvorani v Parizu so bile podpisane mirovne pogodbe z Italijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko in Finsko. Mirovno pogodbo z Italijo je podpisal v imenu vladne FLRJ znanil minister Stanjo Simič, ki je tedaj naglasil: »Jugoslavija se s podpisom mirovne pogodbe ne odreka izobujenih ozemelj, ki so etnično naša.«
DEZURNA LEKARNA
Centralna lekarna Tromostje, Trg Francana Prešerna 5.
Razstava slovenskega slikarstva v dobi realizma je odprta v Moderni galeriji v Ljubljani dneвно od 9. do 19.

GLEDALIŠČE

DRAMA
Petek, 10. ob 20: Miller: Vsi moji sinovi. Zaključena predstava za LMS.
Sobota, 11. ob 20: Calderon: Dama-škrat. Zaključena predstava za sindikate.
Nedelja, 12. ob 14: Calderon: Dama-škrat. Izven.
Ob 20: Cankar: Za narodov blagor. — Izven.
Pri večernih predstavah: Vsi moji sinovi igra mater Kate Marija Vera, Anni Vladoša Simičeva. Sue Elvira Kraljeva.
OPERA
Petek, 10. ob 20: Donizetti: Don Pasquale. Zaključena predstava za LMS.
Sobota, 11. ob 20: Verdi: Traviata. Zaključena predstava za sindikate.
SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE MESTNI DOM
Sobota, 11. februarja ob 20: O. Zupančič: »Veronika Deseniška«.
Nedelja, 12. febr. ob 20: Zupančič: »Veronika Deseniška«.
PREDERNOVO GLEDALIŠČE KRAJNO
Petek, 10. febr. ob 20: Visoka pesem.
Nedelja, 12. febr. ob 17: Visoka pesem.
SINDIKALNO GLEDALIŠČE JESENICE
Sobota, 11. febr. ob 19.30: Branislav Nušić: Gospa ministrica. Režija prof. Jože Tomazič. Sena Tri Srečko.
Nedelja, 12. febr. ob 19.30: Branislav Nušić: Gospa ministrica. 383-n

RESTAVRACIJA »RiO« nudi v soboto 11. II. PUSTNE KRAPE

KONCERTI

Sporod solističnega koncerta basista Frana Schiffrerja bo jutri, v petek, 10. februarja ob 20 v Filharmoniji: Handl, Ernest Mayer: O znamenitostih našega alpskega rastlinstva. Prodajanje domačega filma Flora Kamnjskih Alp. Ker je predavanje izredno zanimivo in poučno, se ga udeležimo v čim večjem številu.
Dve raznašalki - raznašalca za dostavo dnevnika tri ure popoldne (razen ob nedeljah) po Izanski cesti, Galjevici in okolici — sprejemamo takoj.
Uprava »Slovenskega poročevalca.«

PRESKRBA

ZAKLJUČEK DELITVE MESA ZA MESEC JANUAR IN FEBRUAR MESA ZA MESEC FEBRUAR
Poverjenstvo za trgovino in preskrbo MLO Ljubljana obvešča, da se deli meso na odrezke živiliških nakaznic za meso januar samo še v soboto 11. februarja. Potrošniki si lahko nabavijo meso v soboto na odrezke živiliških nakaznic za meso februarja:
R-1a, R-1b, R-2a, po 1000 gr na prvo štiri odrezke, označene s štev. 1, 2, 3 in 4.
R-1, R2, R2 2, po 500 gr na prva dva odrezka, označena s štev. 1 in 2.
R-2, D-1, D-2 in D-3, po 250 gr na odrezek št. 1.
Meso lahko nabavijo tudi kravdjalci, bolniki, noseče žene in udarni-

Na področju Maribora so v januarju zaposlili 466 ljudi

Uprava za delovno silo v Mariboru je napotila na delo v mesecu januarju 466 ljudi, to je 15 več, kakor jih je določil plan. — Tako je v podjetjih težke industrije (Tovarna avtomobilov »Franc Leskošek«, Tovarna poljedelskih strojev in Hidrocentrala Mariborski otok) našlo delo 151 ljudi iz mesta Maribora ter 156 ljudi iz drugih okrajev. Najbolje je izpolnil plan delovne sile za težko industrijo ptujski okraj, md tem ko so jih iz Lendave januarju so zaposlili 17 žena za 4 ure, januarju so zaposlili 17 žena za ure. Lahko bi jih več, saj je v Mariboru še okrog 400 žena, ki bi rade delale — a se jih lokalna in tekstilna podjetja otepaajo, češ da je delovni učinek manjši, kar pa je iz trje zvitvo.

V mestu so ugotovili še 750 ljudi, ki imajo vse možnosti, da se polno zaposlijo v industriji, a po vsej verjetnosti nočejo delati. Ta mesec so odvzeli 480 živiliških nakaznic takšnim, ki so jih doslej neopravičeno prejeli, to je, ker so za delo sposobni, delajo pa ne. Največ rezerv je še v prvem rajonu. Rajonski svet za vključevanje delovne sile se je doslej premalo pobudilo, da bi napotilo te ljudi na delo. Velik del teh je spekulantom, ki se preživljajo s prekupčevanjem in tako živijo na račun delovnih ljudi. Mnogo boljše je drugi rajon, ki je v preteklem mesecu poslal na upravo za delovno silo 180 ljudi, to je 40 več kakor je določal plan. M.

Kaj pa otroški vozički?

Zadnja leta je naša ljudska oblast dosledno utrjevala socialistične pridobitve v pogledu zaščite matere in otroka. Vsa naša socialnoskrbna in zdravstvena služba ter množične organizacije si prizadevajo pomagati družinam delovnih ljudi, namen tega dela pa je, omogočiti zdravo rast mladega rodu.

Sredi tega ogromnega napredka pa se nekako brezumno plete vprašanje otroških vozičkov, ki postaja za mlade družine graditeljev socializma iz dneva v dan težje. Otroški vozički, ki so postali že silno dragocen in redek izdelek, stanejo danes rabljeni 10.000 do 15.000 din.

Kako je moglo priti do tega? Izdelovanje otroških vozičkov se je prepuščilo v glavnem obrtnikom, državana podjetja pa, v kolikor jih sploh izdelujejo, zahtevajo tudi pretirano visoko ceno 6000 do 8000 din. Samo navadni, sibi gumijasti obroči za otroške vozičke stanejo 180 din za komad, boljše celo 240 din (mimogrede bodo povedala, da so v letu 1946 stali 36 din!).

Cas je, da začne državna podjetja serijsko izdelovati otroške vozičke, govornina pa naj ne gleda nanje kot na luksuzni predmet, kajti dejansko so del nujne opreme! I. M.

Prometna nesreča

Dne 9. februarja se je na Tržaški cesti pripetila prometna nesreča. V smeri od Viča proti Ljubljani je privozil po desni strani ceste kolesar tov. Bizjak Janez zaposlen v Tobačni tovarni kot IZNM, stanujoč na Vrhovih. Nasproti mu je privozil 3 tonski tovorni avto last državnega posestva Bokalci, katerega je sofaril Vidovci Franc. Pri srečanju s kolesarjem je avto zavil preko sredine ceste, podrl kolesarja, mu povzročil obe nogi in odpeljal dalje ter se ustavil šele kakih 25 m od kraja nesreče.

Ponesrečenec ima težke poškodbe na glavi ter polomljeni obe nogi. Bil je takoj prepeljan v bolnišnico, kjer je poškodbam še istega dne podlegel. Sofer Vidovci Franc pa je bil odpeljan v bolnišnico za odvzem krvi ter nato stavljen v pripor. Po preiskavi bo izročen sodišču.

NAKAZNICE ZA SLUŽBENA POTOVANJA (zamudnikom)
Narodna banka FLRJ, podružnica 601, Ljubljana mesto, bo izjemoma delila zamudnikom spredaj imenovane nakaznice v soboto, dne 11. februarja od 8 do 11.30, pa kar opozorjamo vse zainteresirane. Po tem roku bo izdajanje teh nakaznic za mesec februar zaključeno. 380-I

UMRLI

Za vedno nas je zapustila naša prečudna žena in mamo JULKA PLEMELJ rojena HOČEVAR. Pogreb bo v soboto 11. februarja ob 15 iz Nikolajevke mrliške vežice na Zalah k večjemu pokopališču, Ljubljana, 9. februarja, nemu pokopku. Ljubljana, 9. februarja, Andrejev mrliški vežici. — Zalujka žena Marija in ostalo sorodstvo. — Ljubljana, 9. februarja 1950. 688-I

KINO

LJUBLJANA UNION: ital. film »Tatovi Kolesar, Obzorik 89. Predstava ob 16.15.
R-1 in 20.15 ur. MOSKVA: ameriški film »Kako zelena je bila moja dolina. Pionir 8. Predstava ob 16. 18.30 in 21.
SLOGA: amer. film »Toper potuje. Naše drvo, hrvaški pregled 16/49. Predstava ob 16. 18.30 in 22. ur. TRIGLAV: italijanski film »Tatovi kolesar. Makedonski mesečnik 14. Predstava ob 17.30 in 19.30. SSKA: češki film »Gosti in sanje. Srbski mesečnik 19. — Predstava ob 20. LITOSTROJ: sovj. film »Čarobno zrno. Obzorik 31.
MARIBOR PARTIZAN: sovj. film: »Za srečo, tisti, ki so na morju. Srb. mes. 21. UDARNIK: jugoslovan. film »Barba žvane. Fizi. in šport 13.
CELJE METROPOL: ameriški film »Zimska zgodba. Obzorik 40. DOM: francoski film »Domovina. Pionir 7.
KAMNIK: poljski film »Prepovedane pekatnice. Makedonski mesečnik 19.
JESENICE MESTNI: ameriški film »Bomerang. Obzorik 85.
Obveščamo obiskovalce kina Litostroja da bodo predstave tudi ob nedeljah ob 18. uri od 12. febr. dalje. Po predstavah so plesne vaje. Obiskovanje kinopredstav v našem kinu dočepno vsem.

RADIO

SPORED ZA SOBOTO
6.00 Pesni borbe in dela; 6.30 Jutrnanja telovadba; 6.40 Vedri napravi; 7.10-8.00 Jutrnanji koncert; 12.00 Opoldanski koncert — M. Ravel: Španska rapsodija. M. Gould: Fimfonietta iz Južne Amerike; 12.40 Športni sporod slovenske narodne in umetne glasbe; 13.00-13.15 Mladinska oddaja: Kako živi in dela brezovška mladina; 14.00 Igra Moli ansambli Radia Ljubljana; 14.30 Gospodarsko predavanje; 14.40 Koncert violista Srečka Založarja; 15.10 Glasbena medigra; 15.15-15.30 Fizi. kulturni pregled; 17.30 Šahovska oddaja;

Dobra letina oliv

Lani so tako v Dalmaciji kakor tudi v Hrvaškem Primorju in Istri oljke izredno dobro obrodile, medtem ko je bil prejšnje leto pridelek slab. V posameznih predelih doslej se niso mogli obrati vseh oliv, kar je deloma pripisati pomanjkanju delovne sile, deloma brezbrzičnosti odgovornih organov kmetijskega sektorja. Da se oljve čim prej oberejo, so frontne organizacije v mnogih krajih mobilizirale svoje člane, da pomagajo pri obiranju

oliv. Uspešno pomoč je doslej nudila Ljudska fronta zlasti v področju Rovinja in Poreča, na Rabu in Pagu, v okolici Zadra ter Splita in Dubrovnika. V teh področjih je r. ta način uspelo pravočasno uresničiti plan obiranja oliv, kar bo prilo do izraza tudi v boljšem odkupu. Največ so pomagali pri obiranju člani Ljudske fronte iz dalmatinskih in istrskih mest.

„Rajši ne povem, sicer se še kje zamerim“

Sobota v Kamniku. Priključim se dolgem »repu« pred neko mesnico. Ljudje nestrupno čakajo in se prerojajo v strahu, da zmanjka mesa. Za seboj zasilim razgovor. »Koliko časa pa že zmrzajete tukaj?« — »Tri ure, pa ne verjamem, da bom prišla na vrsto, ali pa bo zmanjkalo mesa.« Se glasli odgovor. In zopet prva: »Saj delavci smo povsod zadnji. Če samo pomislim na milostljive kamniških »purgarjev«! Ali si še videla katero čakati v vrsti? Takšna ti pride v mesnico od zadaj, še preden začno deliti meso za ostale ljudi, ali pa pride potem, ko mesa za tiste v »repu« že zmanjka.« Obrnila sem se in vprašala tovarišiči, zakaj ne javita takih primerov pristojnim organom, da bi zavezo raziskali. Pa mi je ena odgovorila: »Ož, koliko bi vam še vedela povedati! Pa ne samo o mesnicah, tudi o industrijskih magazinih in ostalih prodajalnih vem marsikaj. Pa nočem, da se ne zamerim.«

Kako naj se sicer odpravijo zlorabe, škodljiva tradicija, namišljene prednostne pravice in temu podobno? Ali se je delovnemu človeku treba bati »zamerer«, ki mu jo kani obesiti na vrat večinoma njegov nekdanji izkoročevalce in še današnji razredni sovražnik? N. V.

Zadnje športne vesti

Švicarski hokejisti v Ljubljani

Davi je prispelo v Ljubljano hokejsko moštvo Lausanne, ki bo odigralo v Sloveniji tri tekme, in sicer s Partizanom, Mladostjo in Ljubljano. Goste so sprejeli predstavniki jugoslovanske in slovenske zveze hokeja na ledu. Švicarske igralce, ki jih je 16, vodijo predsednik kluba Weimann, tehnični vodja in sodnik Urwelder in organizacijski vodja Demon. Lausanne je med najmočnejšimi švicarskimi moštvi hokeja na ledu in je v drugem mestu v prvenstvenih lestvicah v moštvo igra najboljši igralec Švice reprezentant Hans Cattini, ki je odigral 170 mednarodnih tekem.

V kolikor bodo vremenske razmere ugodne, bo prva tekma jutri na Jesenicah. Podrobnosti bomo še poročali.

Dinamo : Grasshoppers 2:0 (1:0)

Nogometaši zagrebskega Dinama, ki gostujejo v Švici, so se po lepi zmagi nad Laganom v Zürichu pomerili z moštvom Grasshoppers, ki je bil okrepjen z nekaterimi drugimi igralci. Dinamo je tudi pri tej tekmi pokazal lepo moderno igranje in zasluženega premaga svojega nasprotnika z rezultatom 2:0. Gole sta dala Dvornič in Benko. Gledalcev je bilo 3000. Prihodnje tekmo bo Dinamo igral z reprezentanco Švice v Lausanni.

MALI OGLASI

SUMLJIVE prodaje ali popravila za: pestnih ur »Doxa« etc. — ukradenih bolnikom sanatorija Golnik, prostimo javiti personalni sanatorija Golnik, 842-14
PLANINSKO DRUŠTVO Prevalje razpisuje mesto oskrbnika za planjski dom na Uršlj gorji. Nastop in plača po dogovoru, Ponudbe na Planinsko društvo Prevalje.
KUPIMO večjo količino železnih sorodov od 200-300 litrov v intaktnem stanju. — Uprava mestnih podjetij Jesenice. 841-6

VREME

VREMENSKO POROČILO hidrometeorološke službe

Stanje 10. februarja: Srednja Evropa prebija polagoma pod vpliv področja visokega zračnega pritiska, ki raste od Atlantika in povzroča ugodno vreme. Vzhodna in severna Evropa pa sta še vedno pod vplivom področja nizkega zračnega pritiska, zaradi česar imamo tudi močno deževje in deloma sneževje. Vse kontinent je pod vplivom močnih otopitev, tako da je najnižja temperatura na Uralu —80 C, dočim se je v Franciji dvignila celo na plus 110 C.

V Sloveniji je bila davi spremenljiva oblačnost s sneževjem na Jesenicah in najnižjo temperaturo —89 na Planjci.
Snežne razmere v Sloveniji 10. februarja ob 7. zjutraj: Planica 2 cm novega snega na 50 cm podlage, —40 C. Pokljaka 20 cm južnega snega na 110 centim podlage. —50 C. Jezersko 5 cm novega snega na 120 cm podlage. —10 Celzija, Slovenjgradec 4 cm novega snega na 10 cm podlage. —10 C. Celje 11 cm snega. —20 C. Maribor 18 cm snega. Murska Sobota 17 cm snega, plus 20 C. Novo mesto 14 cm snega, 60 Celzija.

Napoved za soboto
Se nadalje naraščajoča oblačnost s snežnimi in deževnimi padavinami. Temperatura brez izjemne.
Napoved za nedeljo
Oblačno z delnimi razjasnitvami.

Dne 10. februarja 1950 ZREBANJE I. RAZREDA 14. KOLA SREK DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE FLR JUGOSLAVIJE PREMIJA 200.000.— DINARJEVI!

Ob dobrem gospodarstvu — lahek obračun

Sto parov živih oči, sto radovednih obrazov je za hip zastrela v nas, ko smo stopili v veliko dvorano združnega doma v Smarju pri Grosupljah. V sredini morje rut, živ šebet in smeh, ob steni in ozadju preudarni, skoro togli obraz mozkav kakor živ opomin, da so stvari, ki se dogajajo v dvorani, presneto resne.

— St, pst, pst, je nekdo nevoljno miril najglasnejše. V najgostejši zasledeni vrstah na sredini dvorane se je dvignila krepka, mlada združnica, ki ji je črna ruta mikavno obkrožala rdeča, polna lica. S čvrstim, zvoničkim glasom je zaklicala proti predsedniški mizi:

— Predlagam, da se število članov komisije, ki bo sestavljala kandidatsko listo, poveča.

Ozrla se je okoli sebe in ko je videla, da jo oči pod kloboki ob steni gledajo prijazno in da ji ženske pritrjujejo, je pogumno imenovala dve imeni. Dvorana je zaploskala, mlada žena pa je zardela kakor mak in zopet utonila nekje sredi živega valovanja množice.

Tako se je v sredo zjutraj začel prvi letni občni zbor obdelovalne družbe v Smarju pri Grosupljah, ki je ena največjih in najbolj naprednih v Sloveniji. Velika dvorana je bila skoro premahna, toliko se je zbralo združnikov in združnic iz trinajstih vasi, ki so združene v krajevnem ljudskem odboru Smarje-Sap.

Množica je ponovno zaploskala, tokrat močneje in dolgotrajneje. Može, ki so sedeli v ozadju, so se radovedno dvigali, da bi videli, kakaj tak hrup v ospredju. A ko so videli, da je stopil pred mikrofon visok mož, nasmejane obraza in redkih las na temenu, so pomirjejoče prigovarjali sosedom:

— Kar sedimo, Jaka bo govoril.

Umirili so se in utihnili. Zvesto so prisluhnili živim, domačim besedi predsednika Jake Perovška. Zgovorno jim je opisoval pot, ki jo je lani prehodila njihova mlada združba. Napredni vasičani, združeni v vaški frontni in partijski organizaciji so kljub dvomom in pomislekom manj pogumnih zgradili združni dom in ustanovili močno obdelovalno združbo, ki je združila večino gospodarstev v kraju. Upravni odbor je združbo trdno vodil preko vseh začasnih težav ocenjevanja zemljišč, arondacije združnega posestva, sestavljanja prvega proizvodnega in finančnega plana ter prvih zametkov so-

bonov. Združba bo vsak delovni dan obračunala po 71 din, pri čemer je treba pomisliti, da so lani združniki že mnogo pridelkov sami pospravili. Devet odstotkov čistega dohodka bo prejel temeljni sklad, en odstotek pa socialni sklad.

Množica v dvorani je oživela. Povrsti so se dvigali združniki in združnice in zahtevali razna pojasnila v manj važnih osebnih stvareh. Oster izpad Lojzeta Dolinška je zbor odklonil na hladnim molkom. Če je združba prodala nekdanje Glinškove konje, jih je prodala zato, ker jih toliko ne potrebuje, ne pa zato, ker so bili Glinškovi. Počasi so se združniki začeli dotikati bolj pomembnih stvari, kakor je vaški vodovod, združni mlin, ki bo še ta teden začel obratovati. Slišale so se pritožbe o delu grosupljskega DES, ki se ne odzove prošnjam združbe, da bi prišel pregledat priključke, kar bi omogočilo pravilno ureditev plačevanja pavšala za pogon sedaj združnih motorjev. Čuden odnos ima tudi grosupljski živnozdravnik Eržen, ki se je nekako pripeljal z vozom v Sap, da bi pomagal bolnemu združnemu konju v Paradižu, pa ni hotel iti nekaj korakov iz Sapa v Paradiže peš, temveč se je raje čim bolj vrnil nazaj v Grosuplje. Tako se je izpraznila razprava, ne da bi kateri koli združnik pripomnil kaj resnejšega o delu upravnega odbora. In zato tudi ni bilo mogoče drugače, kakor da so združniki pri glasovanju delo odbora soglasno odobrili.

Volitve so zopet sprostile množico in po dvorani so se križali glasni pogovori, smeh in prišepetavanja. Kar naenkrat so se napravile številne skupine, ki so zase ocenjevale vsakega kandidata, črtale po volivnih listkih in vpisovale vanje druge kandidate. Nekaterim je bilo v dvorani pretresno, pa so svoja posvetovanja prenesli v vežo združnega doma, po njegovih stopnicah ali pa celo pred združni dom.

Koga bi zapisala za podpredsednika — Mehleta ali Jesiha, je zaskrbeljeno spraševala stara ženička, ki je nekaj slišala, da nekateri niso zadovoljni s predlaganim kandidatom in da bodo volili Jesiha.

Mama, kar Mehleta zapišite, saj bo dober, jo je skušala rešiti zadrege mlada združnica, ki je že zvijala vo-

Združniki se pred združnim domom pogovarjajo koga bodo volili v novi upravni odbor.

cialistične organizacije dela. Podrobno jim je opisal vse uspehe pri živini in setvi, pa tudi o pomanjkljivosti in napakah upravnega odbora in posameznih združnikov ni molčal.

— Neutrudno smo se bojevali, da bi to našo mlado združbo okrepili. Ni bilo vedno lahko. Kar spomnite se, kako so veliki kmetje, ki jim je tako težko dovedati, da v združbi ne smejo imeti samo k sebi obrnjenih rok, trgolajev, hli, kako bo z obrestmi, ohišnicami, dotami in drugimi takimi rečmi, ki lahko vzmernirajo samo gruntarje. Ali kako je bilo takrat, ko smo ob košnji prvič začeli skupaj delati in je bilo nekateri stram iti v »stahra«! Bilo je leto trdega boja s starimi navadami, ki nekaterim še danes kljub dobri volji lezejo pri vseh špranjah in dan. Kljub vsemu pa upam, da smo dobro gospodarili in da boste naše delo potrdili.

Danes je združno premoženje vredno skoraj 18 milijonov. Čisti dohodek je lani znašal 748.500 din in blizu milijon

livni listek in ga oddajala volivni komisiji. A ženička kar ni hotela biti zadovoljna z odgovorom. Menda ji je bil Jesih le bolj po volji.

Ko je volivna komisija razglasila izid volitev, se je pokazalo, da so vsi združniki kljub tako široki demokraciji volili zelo trezno in premišljeno. Predsednik Jake Perovšek je dobil glasove prav vseh združnikov, prav tako predsednik nadzornega odbora Anton Kastelic. Tudi večino upravnega odbora so združniki izvolili skoro soglasno. Izvolili so tri žene. Ko se je nova odbornica Antonija Novak nekaj upirala, da bi prisledila k drugim odbornikom za predsedniško mizo, so jo združniki s ploskanjem prisilili, da se je premislila in da je sprejela izvolitev.

Bile so že popoldanske ure, ko je zbor po govoru ljudskega poslanca Leopolda Mačka začel razpravljati o letošnjem gospodarskem planu, o odobritvi norm in drugih važnih vprašanjih. Čeprav so bili ljudje že vidno

utrjeni, so pozorno poslušali inženirja agronoma, ki jim je tolmačil, kako bo teklo delo po brigadah in kakšne gospodarske cilje si je zastavila združba v letošnjem letu. Posejali bodo več pšenice, manj prosa in koruze, več krompirja in prehajali počasi v premišljen kolobar na večjih ploskvah.

— Vrtninam letos še nismo določili večjih površin, čeprav smo blizu Ljubljane in bomo morali na to stalno misliti. Toda ko bo več strojev v združbi, bodo sejalci čedalje več vrtnin. Letos bomo za ljubljanski trg posadili predvsem 4 in pol ha zgodnjega krompirja.

Zivo razpravljanje je sprožil predlog za odobritev norm. Pomislekov je bilo brez števila, čeprav so že prej razpravljali o njih in bi jih bilo treba le potrditi. Nekateri so se prav vroče gnali, da bi se norme znižale, ker niso razumeli, da bi zaradi tega ne bili pravičnejši na boljšem. Ko je na primer inženir predlagal, naj bo norma za setev z roko 2 ha v 10 urah, so se iz vseh kotov vroče zagrizli ženski in moški glasovi v glasen prepri:

— Preveč, veliko preveč.

— 15 ha je kar dovolj, ker ni vseeno, kako posejše.

— Dajmo 17 ha, je skušal popravljati inženir očitno pretiravanje.

— Če v enem dnevu ne posejem 4 hektare, naj me vrag vzame, se je dušal nek združnik v prvih vrstah in resno dovedoval svoji okoliščini, da so tisti tam zadržki, ki pritisakjo navzdol, zabušantje.

Položaj je rešil predsednik, ki je predlagal, naj občni zbor sprejme norme brez diskusije, ki bi se, če bi tako počasi napredovala, zavlekla pozno v noč. O predlaganih normah se je že tako dovolj razpravljalo in so še tudi vedno možnosti, da se popravijo, če ne bodo kje ustrezale.

Smarskim kmetom se teh norm ni treba prav nič bati, je pribil predsednik in tako je tudi obveljalo.

Združba do letos zredila 200 pitanih prašičev. Število združne perutnine se bo dvignilo na 1000. Zato namerava precej graditi. V središču Smarja, med združnim domom in postajo si bo počasi uredila veliko gospodarsko središče. Letos bo dvignila svinjak za 200 glav prašičev, ki ga bo pa verjetno še povečala, da bo slo vanj 400 glav. Adaptirala bo dva hleva za govejo živino v Selih in na Slivnici. Postavila bo velik kokošnjak za 2000 kokoši in uredila še številne druge gospodarske naprave. Občni zbor je zato moral izglasovati pooblastilo upravnemu odboru, da lahko poveča združni investicijski kredit za milijon dinarjev.

Kljub javnemu godrnjanju Mejašarja, ki se še do danes ni mogel sprijazniti, da je združba več kakor on sam, so združniki po ponovni razlagi predsednika izglasovali odbor soglasno potrebno pooblastilo.

Na koncu so sklenili, da sprejmejo tekmovalni poziv obdelovalne združbe v Zabnici. Potrudili se bodo, da se bodo v tekmovalstvu čim bolj častno izkazali.

Bila je že trda noč, ko so se združniki razhajali v prepričanju, da so opravili ta dan važno delo. Vsem so še dolgo zvenele v ušesih pozdravne besede sekretarja okrajnega komiteja, ki jim je med drugim trdno in jasno povedal:

— Vaša združba je dobra, ena najboljših v Sloveniji, čeprav ni brez hib in težav. Toda zavedajte se vedno, da je njena bodočnost predvsem odvisna od vas samih, čeprav vas bo država podpirala, kjer bo mogla. Kakor boste gospodarili, tako boste pa imeli. Danes ste na najboljši poti, da boste mnogim našim nezaupnim kmetom pokazali, kako se v socializmu živi, in na tej poti tudi vztrajajte, ker bo tudi vam samim v korist.

Smučarji so prišli na svoj račun

Ugodne snežne razmere so pretekli teden zabile na smučistične številne ljubitelje belega športa. Vsi so hoteli organizirati tekmovalnjo, ko da bi stili, da jim bo močna odjuga v naslednjih dneh to delo onemogočila. V tekmovalstvu so se pomerili mladi in stari, vse pa je vodila ena misel — dvigniti kvaliteto smučanja in dokazati, da si ta panoga utira pot med najširše množice.

Rekordna udeležba v Celju

V soboto in nedeljo je organiziral mestni telovadni odbor Celje smučarski dan. Pred tekmovaljem je krenila skozi mesto povonka z godbo, 350 smučarji in 700 sankajci. Rezultati tekmovalnjo so bili naslednji: Teki — člani na 6 km: 1. Jože Dolinšek (Ekonomski tehnikum) 19:06 min.; članice na 3 km: Dagmar Gradisar (Kladivar) 17:46 min.; mladinci na 3 km: 1. Jože Erjavec (I. gimn.) 13:09 min.; mladinke na 3 km: 1. Anica Polanc (II. gimn.) 15:02 min.; pionirji 1 km: 1. Rudolf Gaberšek (II. gimn.) 7:03 min. V veseloslomu je med člani zmagal Slavko Oprešnik (Obri. del.) v času 1:42,2 min., pri mladincih pa Bernard Cater (Kemičar) s časom 1:44,4 min. Clanci so tekmovali v slalomu. Najboljša je bila Marija Gradisar (Kladivar) v času 57,8 sek. — Izven konkurence je dosegel najboljši čas Marjan Nunič 1:24,0.

V sankanju je zmagal Jože Lap

Minulo nedeljo je priredila smučarska sekcija SD Mengša smučarski dan. Dopoldne je bilo tekmovalje v smuku, slalomu in sankanju za pionirje, kjer je bil najboljši Jože Lap iz Loke pri Mengšu. Popoldne je bila izročena svojemu namenu skakalnica.

V posameznih disciplinah so zmagali: člani — smuk: Dore Oražem; slalom: Marian Majcen; skoki: Jože Marolt; Mladinci — smuk: Branko Smrekar; slalom: Jože Korošec; skoki: Jože Korošec.

Prve tekme na Goričkem

V nedeljo, 5. t. m., je smučarska sekcija TD Sobotna priredila smučarski dan. Pionirji so tekli na 2 km, mladinci na 7 km, člani na 18 km. Tekma je privabila precej gledalcev, saj so bile to prve smučarske tekme v najsevernejšem delu Slovenije — na Goričkem. Med mladinci je zmagal Ivan Mozer v času 33:20 min. V teku na 18 kilometrov je med člani zmagal Ladislav Kulčar v času 1:30:35 ure.

V Kranju je tekmovalo 105 pionirjev

Tudi v Kranju je, SSD Udarnik izvedel vrsto tekmovalj v okviru smučarskega dneva. V vseh disciplinah je tekmovalo 220 smučarjev, od teh je bilo 105 pionirjev.

Na 2.700 m dolgi smučski progi je med člani zmagal Aci Puhar v času 4:35 minut. Med članicami, ki so tekmovali na krajši progi, je zmagala Slava Zupančič v času 3:37,1 min. Pri mladincih je bil najhitrejši Jože Andrijašič v času 2:40,2 min. Pri mladinkah pa Jana Sumi v času 53,2 sek. V članih so zmagali: člani — Miloš Jofič 0:51,6 min.; članice — Slava Zupančič 0:22,3 min.; mladinci — Andrijašič 1:03,2 min.; mladinke — Jana Sumi 1:36 min.

Smučarji Usnjarja so bili najuspešnejši

V nedeljo je bilo v Soštanju okrajno smučarsko prvenstvo v tekih, smuku, slalomu in skokih. 10 mladincev je tekmovalo na 4 km dolgi progi. Zmagal je Ivan Florjanc (Velenje) v času 25:45 min. Med članicami je na 4 km zmagala Mica Kerčič iz Maribora v času 30:55 min. Pri mladincih je bila na 2 kilometra najhitrejša Nada Veingerl (Soštanj) s časom 12:02 min. Člani so tekli na 8 km. Prvo mesto je zasedel Matija Jeraj (Pobrežje) v času 48:32 min. Med mlajšimi pionirji, ki so tekli na 2 km, je zmagal Ljubo Dovšak (So-

Štanj) v času 5:22 min. Pri starejših, ki so se pomerili na isti progi, je zasedel prvo mesto Cveto Kolenc (Ljubno) v času 3:10 min. Pri pionirkah je zmagala Darinka Lukman. 2 km dolga proga je pretekla v 6:58 min. — Proga za smuk je bila dolga 2,6 km z višinsko razliko 750 m. Pri članih je zmagal Branko Sumar (Usnjar) v času 8:44,8 min. Pri mladincih je bil najhitrejši Danči Zagar (Usnjar) s časom 8:42,0 minute. V skokih je bil med člani najuspešnejši Valentin Jevšenak (Usnjar) z najdaljšim skokom 14,5 m. Pri mladincih je zmagal Bogdan Zeleznič (Usnjar) s skokom 12,5 m. Med pionirji je zasedel prvo mesto Cveto Kolenc (Ljubno) s skokom 11,5 m.

V Šmarju pri Jelšah

V nedeljo je TD Smarje priredilo smučarski dan. Tekmovali so člani in mladinci v teku, slalomu in skokih. V posameznih disciplinah so bili najboljši: člani — tek: Stanko Mavrin; slalom: Mladinci — tek: Matek; slalom: Franc Krusič in Stanko Stupica; — skoki: Matek.

... na Dolskem

V nedeljo, 5. t. m., so se na Dolskem zbrali smučarji, ki so se pomerili v medsebojnem tekmovalstvu. Med člani, ki so tekli na 8 km, je zmagal Jože Loboda. — Mladinci so tekli na 4 km. Najboljši je bil Edvard Mihečič. Pri pionirjih je bil na 2 km dolgi progi najhitrejši Franci Mihečič.

V Polju so tekmovali v motokikijöringu

V nedeljo, 5. t. m., sta SSD Papirničar in strelška družina Bine Grajcar organizirali smučarski dan. Dopoldne so tekli pionirji na 2,5 km dolgi progi. Zmagal je Potocnik iz Polja v času 14:5 min. V patrolnem teku na 7 km so se pomerili domačini in patrola zrakovne enote. Zmagali so tekači iz Vevč v času 1:22 ure.

Motokikijöring, za katerega je vladalo največje zanimanje, je bil na 4 km dolgi progi. Tekmovalo je 5 dvojic. Najboljša sta bila vozač Edo Dolorenzo in smučar Zore Humar.

Pokalno prvenstvo Slovenije v košarki

V dvorani na Taboru v Ljubljani se je večer začelo pokalno tekmovalje Slovenije v košarki. Tekmujejo moški in ženske vrste Zelezničarja (Lj.), Enotnosti, Poleta in Zelezničarja (oba Maribor). Pred začetkom je tekmovalce pozdravil predsednik Košarkarske zveze Slovenije Jov. Benedičič, ki je za Kradsko orisal pomen tega tekmovalja za nadaljnji razvoj slovenske košarke. Doseženi so bili naslednji rezultati: Ženske — Enotnost: Zelezničar (M) 18:16 (13:6), Zelezničar (Lj): Polet 23:17 (9:6), Zelezničar (Lj): Zelezničar (M) 22:14 (14:7); moški — Enotnost: Zelezničar (M) 42:8 (21:7), Zelezničar (Lj): Polet 53:17 (38:7), Enotnost: Polet 31:27 (20:8).

Tekma sabljačev v Mariboru

V soboto 11. in nedeljo 12. t. m. bo v dvorani SFD Poleta v Mariboru tekmovalje v sabljanju med člani mariborskega Poleta, Proleterja iz Zrečnice in zagrebške Lokomotive. Moški bodo tekmovali v sabli, medu in škritu, ženske pa v floretu. Poleg teh bozbob najzanimivejša borba z električnim mečem.

Smuk z Bukovnika

V nedeljo 12. t. m. bo v Kranjski gori tradicionalni smuk z Bukovnika in izvedbi Smučarskega kluba Enotnosti.

Ker so naši vozači v odlični formi se pričakuje ostra borba za prva mesta med Štetom, Pračkom, Lukanov, Bizjakom, Hladnikom, Krmeljcem in št. Tudi pri ženah bo borba za prva mesta zelo ostra. Prireditev bo prva preizkušnja naših tekmovalcev za mednarodni smuk, ki bo na isti progi v času planiškega tedna.

Novost je letos pri tem tekmovalstvu, istočasno tekmovalje moštev po doseženih 4 najboljših časih za prehodni pokal. Ker so snežne razmere idealne, se pričakuje tudi velik obisk ljubiteljev zimskega športa.

Start je ob 11. uri. Društva morajo oddati prijave do sobote do 20. ure v Domu Vitrane v Podkorenju.

Puščik sprejema prijave za znižano vozilno za nedeljski vlak.

Vse tekmovalce — mladince, ki so doleteni od OBTO in MTO za smučarsko prvenstvo TZS, obveščamo, naj prispejo v Kranjsko gorje 11. t. m. ob 9.30. — Prisnite 1 ali 2 odelji Po prihodu vlaka naj vođa skupin oddajo vodstvu tekmovalnjo v hotelu Razor pisemne prijave.

Uredja uredniški odbor. Odgovorni urednik Cene Kranjc. Uredništvo in uprava: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon 55-22 do 55-25, telefon uprave za ljubljanske naročnike 38-96, tekoči račun pri Narodni banki Ljubljana 6.90661-1. Tiskarna: Slovenskega poročevalca. — Poština plačana v gotovini.

Jugoslavija: ZDA v šahu Ameriški in naši igralci

Na predzadnji, deveti, deski radja skega šahovskega dvoboja Jugoslavija: ZDA, se bosta pomerila Matanović in Pinkus.

AMERT PINKUS se je rodil v New York-Cityju leta 1903. Ko je bil 20 let star, je zmagal na številnih ameriških lokalnih turnirjih ter hitro stopil v vrsto vodilnih ameriških mojstrov. Na prvenstvu ZDA leta 1942. je delil tretje mesto z Denkerjem. Poleg tega je večkrat uspešno igral v reprezentanci ZDA na mednarodnih tekmovaljih.

ALEKSANDER MATANOVIĆ se je rodil 24. marca 1930 v Beogradu. Kot 16 letni dijak je prvič sodeloval na prvenstvu Srbije. Na mladinskem prvenstvu Beograda leta 1946. je zasedel prvo mesto. Mojtovski naslov si je pridobil na lanskem državnem prvenstvu v Zagrebu, kjer se je uveljavil na četrto mesto in postal ob enem direktni finalist za 6. državno prvenstvo.

Potek dvoboja bodo prenašale vse naše radijske postaje

Radijski šahovski dvoboj, ki se začne jutri, bodo prenašala jugoslovanske radijske postaje. Vse poteze bo prenašala središnja beogradska radijska postaja vsak dan od 16 ure naprej, in sicer vsake pol ure do 18 ure, nato pa vsako uro z vrstnim redom odigranih potez in s sporočanjem trenutnega položaja. Prenos bo z redno šahovsko notacijo v vseh mestih, odkoder bodo sprejemali poteze v posebne dvorane. Šahovski mojstri bodo vsako potezo pojasnjevali gledalcem.

RADIO LJUBLJANA

spreoča svojim poslušalcem, da bo jutri od 17.30 posebno predavanje o šahovskem dvoboju Jugoslavija: ZDA.

Začetek prenosa bo v soboto ob 19 v veliki Filharmonični dvorani v Ljubljani. Na odru bodo namestili demonstracijske deske, na katerih bodo razvidne poteze posameznih partij. Vstopnica za soboto in nedeljo je 10 din. — Predprodaja vstopnic bo že danes v Knjižarni muzikalij.

Kratke šahovske vesti

Prva večja šahovska prireditelj na Dolenjskem je bil 15. januarja šahovski dvoboj v Trebnjem med šahovskim klubom gimnazije »Stojan Puc« Novo mesto in šahisti Trebnjega, Slične in Mirne. Zmagala je reprezentanca dijakov 20:10.

Kaufmann ni mogel odgovoriti; če bi bil razklenil zobe, bi bil izgubil na moči. A Inebnit je zakrlical od spodaj: »Gospod! Gospod! ... cepin...«, kajti njegov se je bil med padcem izgubil; zaradi razdalje, ki je ločila oba veseča moža, sicer bolj težavno, a vendar je težko orodje prešlo iz Tartarinovih rok v vodnikove; hribovec ga je brž uporabil, da je zasedel z njim v led pred seboj in se jih hitro z nogami in rokami oprjel.

Na ta način je bila teža na vrvi za polovico zmanjšana in Rudolf Kaufmann je začel s prehiteno silo in neskončno previdnostjo vleči k sebi še predsednika, čigar taraskonska cepica se je končno pokazala na robu poči. Zdal se je postavil na noge še Inebnit in oba hribovca sta si dala duška v kratkih besedah, kakor je to pri redkobesednih ljudeh po prestani hudi nevarnosti navada; bila sta ginjena in še drhteča od napora. Tartarin jim je moral ponuditi čutarico s črešnjevcem, da sta si okrepila noge. On sam pa je bil videti boder in miren, pozival se je, stopil po taktu in gostole osupljiva vodnikoma pod nos.

Alphonse Daudet
TARTARIN
Novi čini V PLANINAH
taraskonskega junaka ROMAN

Američana sta bila oče in sin, oba rdečkasta orjaka, trdi in trmasti naseljenjski glavi. Eden, starejši, je imel v nabuhlem, zagoretem, razpokanem obrazu dvoje razširjenih, čisto belih oči; in Tartarin je po njegovem oklevajočem tipanju za žlico in skodelo ter po brigi, ki mu jo je izkazoval sin, kmalu spoznal, da je bil to sloviti slepi planinec, o katerem so pripovedovali v hotelu Bellevue, da kar verjeti ni hotel, sloviti plezalec v mladosti, ki je pričel vkljub šestim križem in svoji nadlogi s sinom vse nedeljanje ture. Vzpel se je bil že na Wetterhorn in Jungfrau ter se je nameraval spraviti se na Matterhorn in Mont Blanc, češ da mu zrak na vrhovih, mrzlo vohavanje z okusom po snegu povzroča nedopovedno veselje in ga živo spominja na minile moči.

da je prišel do mize in potem do vrat. Nagloma je bil zunaj, zabeležbo ga je in slepil ga je čarobni odsev mesečine na tistih belih prtihi in zmrzjenih slapovih, na katerih so se kazale v gosti črni senci vrhove, zobje na stenah in ledene čeri. To ni bila več iskrea če se medla slika prejšnjega popoldneva, niti ne živjevkaste kopičenje sivih večernih odtenkov, pač pa pestro mesto z mračnimi uličicami, s skrivnostnimi tokovi, pošastnimi kotički med marmornatimi kipi in razpadajočimi razvalinami, mrtvo mesto s prostiranimi, zapuščenimi trgi.

Ko so prešli greben, so prišli do orece položenega, a neskončnega snežišča. Plezali so že več ko cele uro, ko